

OPLEIDING DUURZAME GEBOUWEN

DUURZAME MATERIALEN:
HOE KIEZEN ?

HERFST 2022

TOTEM-tool

Sophie BRONCHART

totem
CREATE | EVALUATE | INNOVATE

TOTEM OPLEIDING

Dinsdag 27/09/2022

Update 02/2022

PLANNING

Verloop van de opleiding

- 13:15 – 15:30 : Module 1 – Inleiding
- 13:30 – 14:15 : Module 2 – Methodologie TOTEM
- 14:15 – 15:00 : Module 3 – TOTEM in de praktijk
- 15:00 – 15:15 : Pauze
- 15:15 – 17:00 : Atelier

totem
CREATE | EVALUATE | INNOVATE

TOTEM OPLEIDING

MODULE 1: Inleiding

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

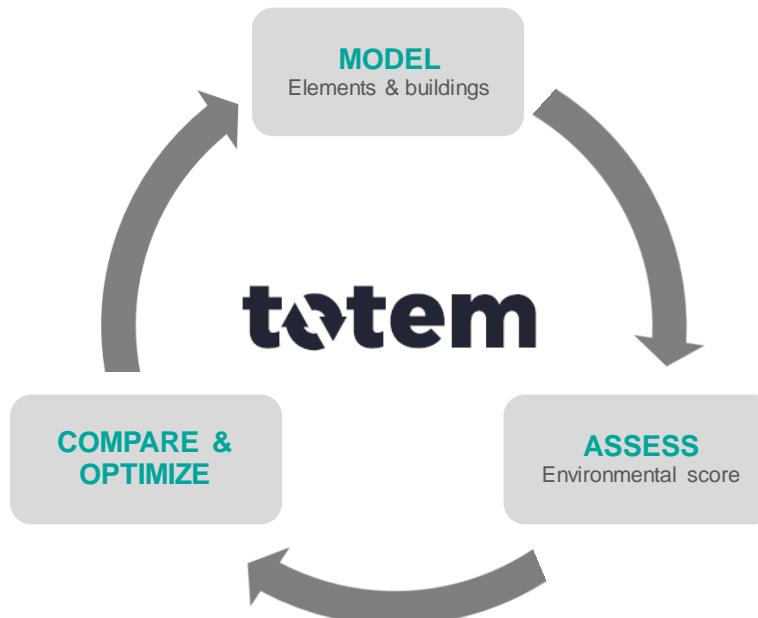
OVAM

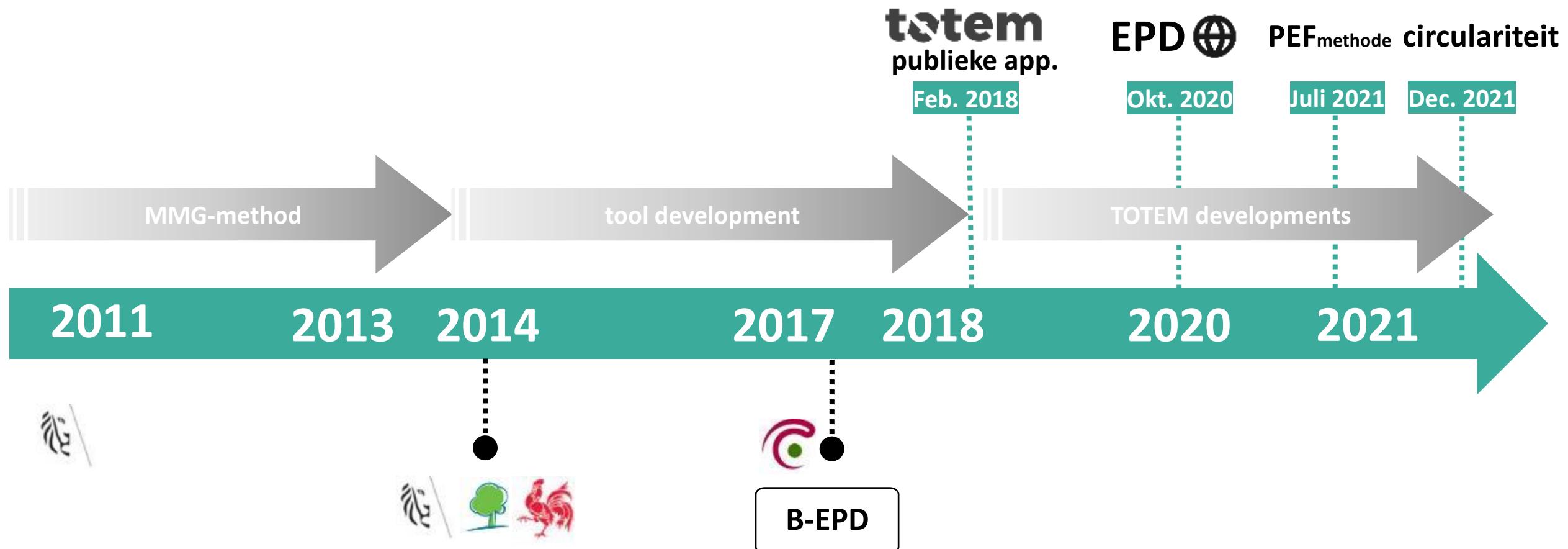
Update 02/2022

TOTEM IN HET KORT

- TOTEM = Tool to Optimize the Total Environmental impact of Materials
- Belgisch instrument voor de beoordeling van de milieu-impact van gebouwen en gebouwelementen.
 - Open access tool
 - Online sinds februari 2018
 - Samenwerking tussen de drie gewesten
 - Transparante methodologie

TOTEM-TIJDSDLIJN

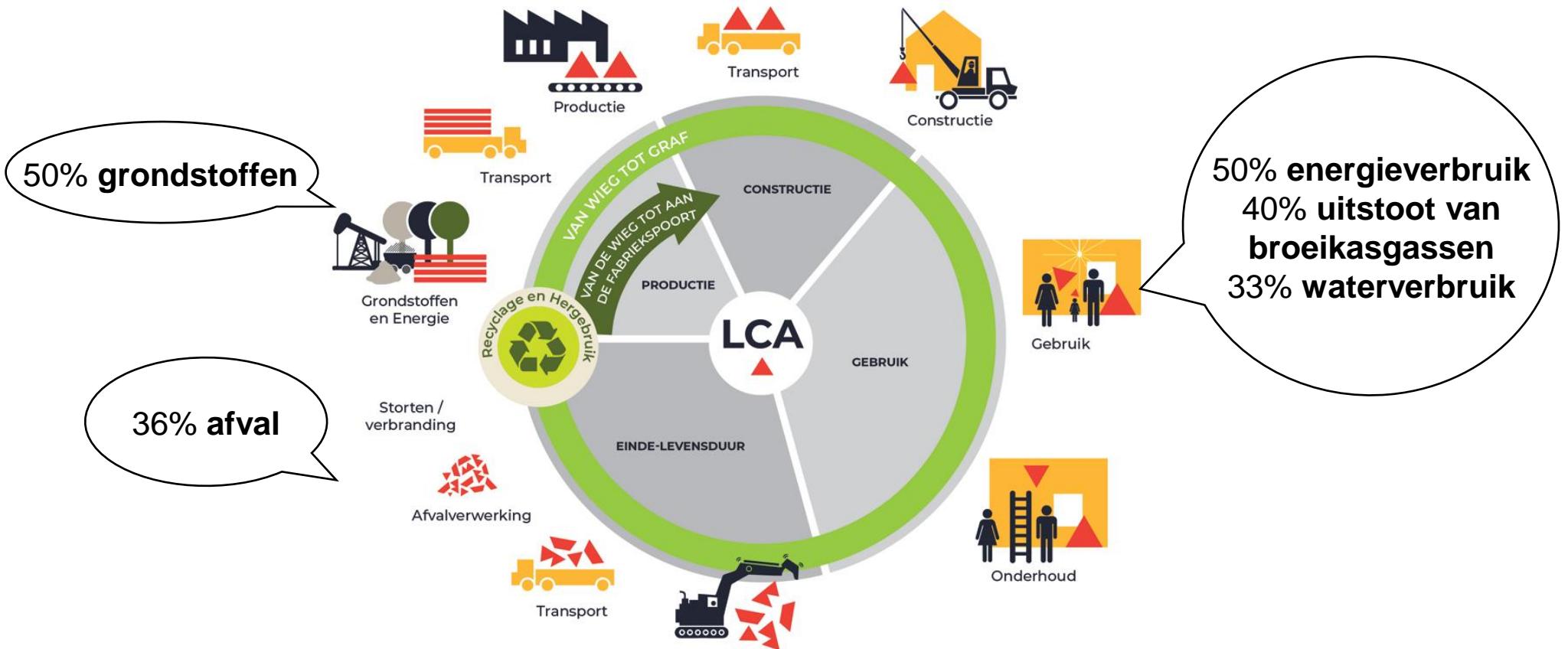

DOELGROEP

- Ontwerpers
 - Architecten
 - Studiebureaus
- Overheidsinstanties
- Materiaalproducenten
- Onderzoekers
- Studenten

DE BOUW EN HET MILIEU

De Europese bouwsector

DE BOUW EN HET MILIEU

EPB

- 1 enkele milieu-indicator: Impact "klimaatopwarming"
- 1 enkele levenscyclusfase: Gebruksfase

DE BOUW EN HET MILIEU

EPB 2010

Laag-energie

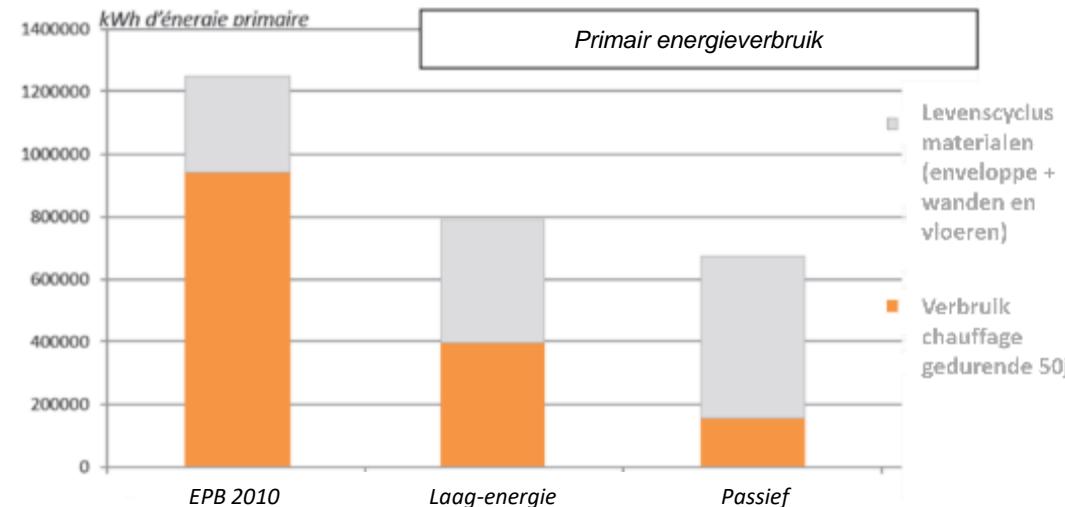
Passief

Legende:

Nieuwe woning, 4 gevels

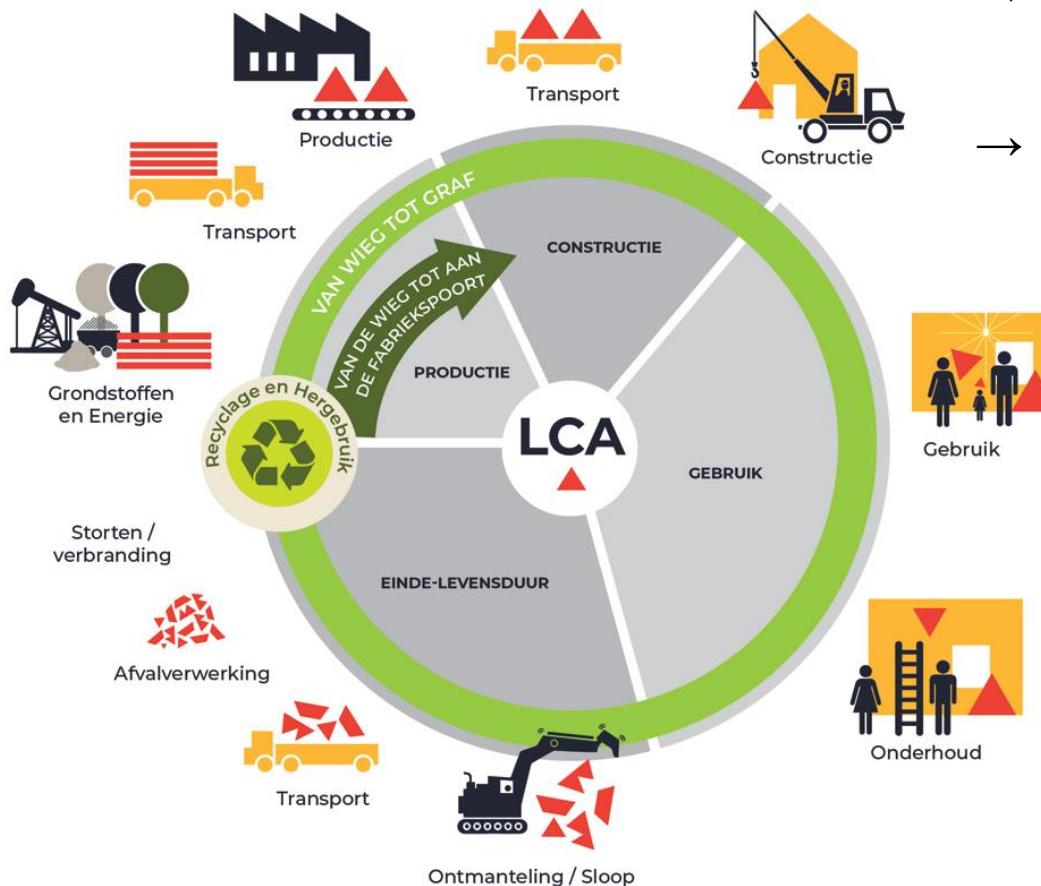
Bron:

« ÉLABORATION D'UN OUTIL D'AIDE À LA CONCEPTION DE MAISONS À TRÈS BASSE CONSOMMATION D'ÉNERGIE Conception de maisons neuves durables » C. Massart et A. De Herde (Architecture et Climat) - 2010
Travail financé par la DGO4, département de l'énergie et du bâtiment durable

DE BOUW EN HET MILIEU

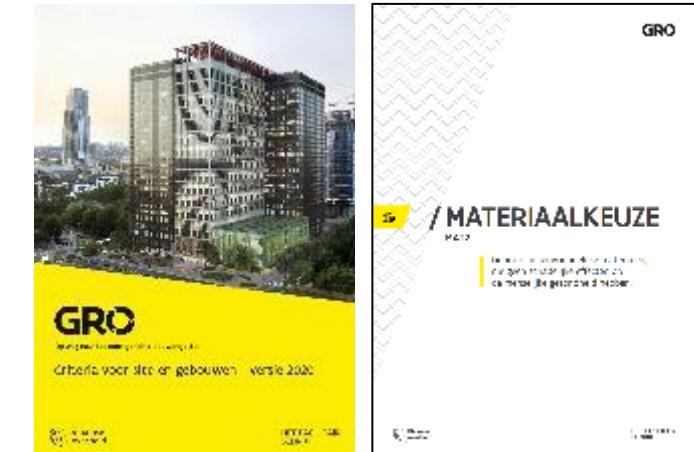
TOTEM = LCA

- Multi-criteria: 19 milieu-indicatoren (12 groepen)
- De hele levenscyclus

IN DE PRAKTIJK

- Huidig gebruik op vrijwillige basis
 - └ 4500 gebruikers / 900 opgeleide architecten
 - └ Ontdekken en testen de “LCA” benadering
 - └ Verbeteren van een project (element of gebouw)
- Naar een regelgeving (nog niet gepland in BE)
 - └ Sinds 2016 in Nederland
 - └ Sinds 2021 in Frankrijk
- Geleidelijke integratie in de openbare aanbestedingen
- Toepassing voor de **BREEAM** certificatie: “5+ exemplary score”
- Toepassing voor **GRO***
- Nieuwe TOTEM-premie in Brussel vanaf 01/2021

* Voor meer info: <https://do.vlaanderen.be/gro-op-weg-naar-toekomstgerichte-bouwprojecten>

PLANNING

Verloop van de opleiding

- 13:15 – 15:30 : Module 1 – Inleiding
- **13:30 – 14:15 : Module 2 – Methodologie TOTEM**
- 14:15 – 15:00 : Module 3 – TOTEM in de praktijk
- 15:00 – 15:15 : Pauze
- 15:15 – 17:00 : Atelier

totem
CREATE | EVALUATE | INNOVATE

TOTEM OPLEIDING

MODULE 2: Methodologie

SAMEN MAKEN WE
MORGEN MOOIER

OVAM

Update 02/2022

OVERZICHT

BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- FUNCTIONELE EENHEID (FE)
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

OVERZICHT

BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- FUNCTIONELE EENHEID (FE)
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

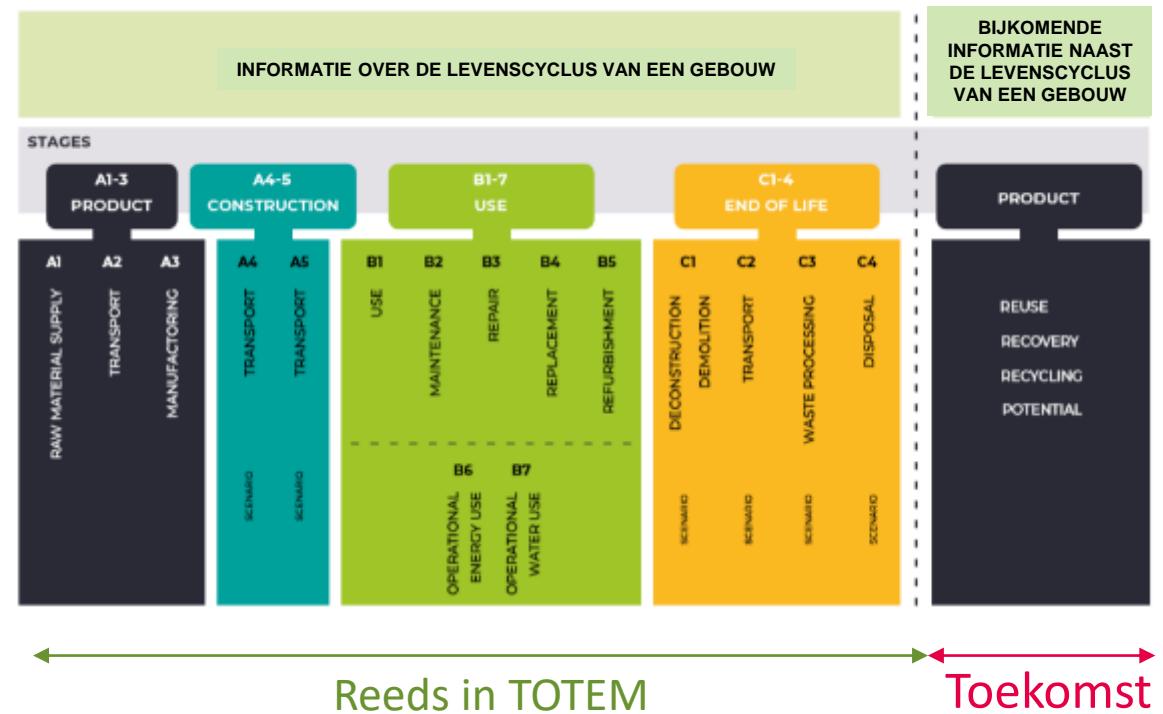
LEVENSCYCLUSANALYSE (LCA)

- Levenscyclusanalyse (LCA) is een techniek voor het evalueren van de milieuaspecten en potentiële milieu-impacten van een productssysteem. (ISO 14044)
- Begin '90 : multicriteria-aanpak op alle levenscyclusfases van de producten « van wieg tot graf »

Productie → uitvoering → gebruik → ontmanteling

EUROPESE SAMENHANG

- In overeenstemming met **Europese normen**
 - **EN 15804+A2: 2019** Milieuverklaringen voor **bouwproducten**
 - **EN 15978: 2011** Beoordeling van de milieuprestatie van **gebouwen**
- **Transparant** instrument en methodologie

OVERZICHT

BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- FUNCTIONELE EENHEID (FE)
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

INDICATOREN

- Set van indicatoren
 - Juli 2021 : Conform de nieuwe norm **EN 15804+A2 (2019)** → Nieuwe eenheden / beoordelingsmethoden

Core environmental impact indicators

Additional environmental impact indicators

Climate change : total – fossil – biogenic – land use and land use change; Eutrophication : aquatic freshwater – aquatic marine – terrestrial;

Depletion of abiotic resources : mineral and metals – fossil fuels ; Human toxicity : Cancer effects and non-cancer effects

INDICATOREN

- Set van indicatoren
 - Juli 2021 : Conform de nieuwe norm **EN 15804+A2 (2019)** → Nieuwe eenheden / beoordelingsmethoden

Bijkomende
milieuinformatie

Grondstofgebruik:

- Hernieuwbare (MJ)
- Niet-hernieuwbare (MJ)

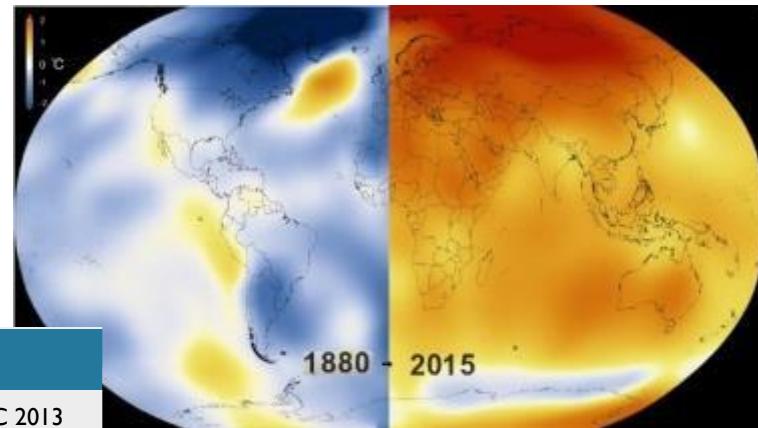
Biogen koolstofgehalte
(Kg C)

INDICATOREN

- **Klimaatopwarming (3)**
 - Stijging van de gemiddelde luchtconcentratie van verschillende stoffen van antropogene oorsprong (CO_2 , CH_4 , CFC...)

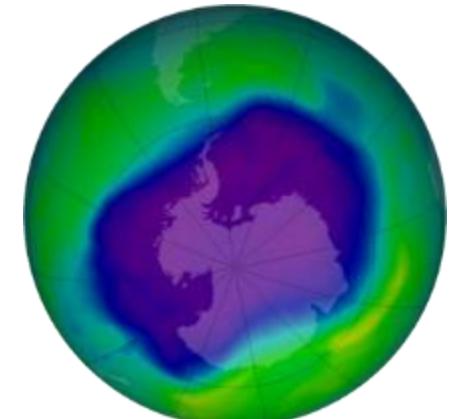
Environmental impact category	Unit	Model impact method
Climate change - total ^a	kg CO_2 eq.	Baseline model of 100 years of the IPCC based on IPCC 2013
Climate change - fossil	kg CO_2 eq.	Baseline model of 100 years of the IPCC based on IPCC 2013
Climate change - biogenic	kg CO_2 eq.	Baseline model of 100 years of the IPCC based on IPCC 2013
Climate change - land use and land use change	kg CO_2 eq.	Baseline model of 100 years of the IPCC based on IPCC 2013

- **Ozonlaagaantasting**
 - Uitstoot in de lucht (CFC, HCFC, halons...) die bijdraagt aan de vorming van het « gat in de ozonlaag » (stratosferische ozon)

Environmental impact category	Unit	Model impact method
Ozone depletion	kg CFC 11 eq.	Steady-state ODPs, WMO 2014

INDICATOREN

- **Verzuring**

- Stijging van de hoeveelheid zuren (NO_2 , SO_2 ...) in de onderste atmosfeerlaag, die leidt tot “zure regen”, de teloorgang van bepaalde bosecosystemen en van zoet water

Environmental impact category	Unit	Model impact method
Acidification	mol H^+ eq.	Accumulated Exceedance, Seppälä et al. 2006, Posch et al., 2008

Eutrofiëring (3)

- Uitstoot in de lucht en in het water van substanties die leiden tot een overmaat aan voedingsstoffen in het oppervlaktewater → sterke algenbloei

Environmental impact category	Unit	Model impact method
Eutrophication aquatic freshwater	kg P eq.	EUTREND model, Struijs et al., 2009b, as implemented in ReCiPe
Eutrophication aquatic marine	kg N eq.	EUTREND model, Struijs et al., 2009b, as implemented in ReCiPe
Eutrophication terrestrial	mol N eq.	Accumulated Exceedance, Seppälä et al. 2006, Posch et al., 2008

INDICATOREN

- **Fotochemische oxidantvorming**

- Uitstoot in de lucht van substanties die leiden tot de vorming van troposferisch ozon (lage ozon, zomersmog)

Environmental impact category	Unit	Model impact method
Photochemical ozone formation	kg NMVOC eq.	LOTOS-EUROS ,Van Zelm et al., 2008, as applied in ReCiPe

- **Waterschaarste**

- Verbruik van de voorraad zoet water

Environmental impact category	Unit	Model impact method
Water use	m ³ world eq. deprived	Available WAtter REmaining (AWARE) Boulay et al., 2016

INDICATOREN

- **Uitputting abiotische grondstoffen (2)**
 - Berekend door de hoeveelheden gebruikte grondstoffen te delen door hun respectieve voorraad wereldwijd
 - **Mineralen en metalen** → uitputting van de minerale grondstoffen (Fe, Cu, Pb, Zn...)
 - **Fossiele brandstoffen** → uitputting van fossiele brandstoffen (aardgas, aardolie, steenkool ...)

Environmental impact category	Unit	Model impact method
Depletion of abiotic resources - minerals and metals	kg Sb eq.	CML 2002, Guinée et al., 2002, and van Oers et al. 2002.
Depletion of abiotic resources - fossil fuels	MJ, net calorific value	CML 2002, Guinée et al., 2002, and van Oers et al. 2002.

INDICATOREN

- **Fijn stof**

- Uitstoot in de lucht van fijne vaste (stof)deeltjes die hart- en longziektes veroorzaken bij de mens

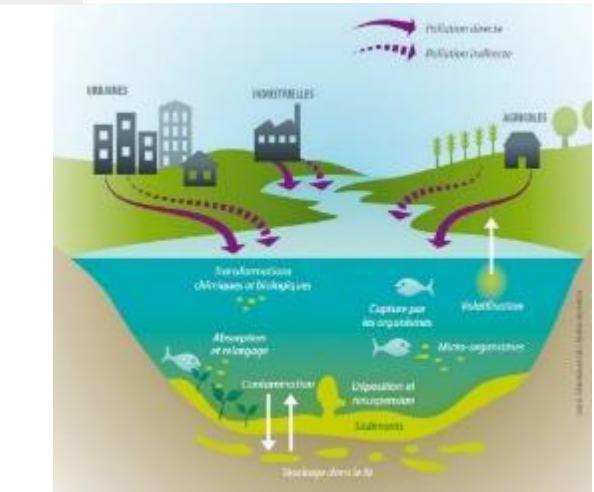

Environmental impact category	Unit	Model impact method
Particulate matter emissions	Disease incidence	SETAC-UNEP, Fantke et al. 2016

- **Ecotoxiciteit**

- Uitstoot van substanties (organische halogenverbindingen, zware metalen, PCB, dichloorbenzeen (DB), polycyclische koolwaterstoffen (PAK) ...) die schade berokkenen aan aquatische ecosystemen en organismes in zoet water

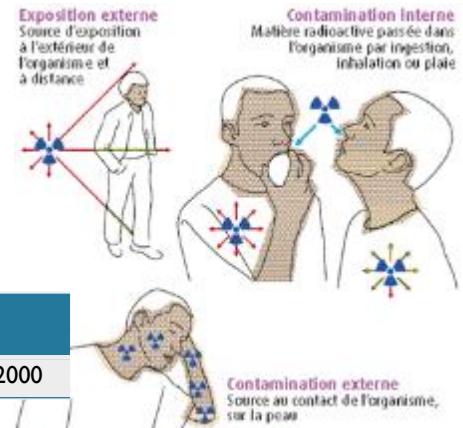
Environmental impact category	Unit	Model impact method
Eco-toxicity (freshwater)	CTUe	Usetox version 2 until the modified USEtox model is available from EC-JRC

INDICATOREN

- **Ioniserende straling**

- Emissie van ioniserende (radioactieve) straling die celletsels kan veroorzaken (effecten op de menselijke gezondheid)

Environmental impact category	Unit	Model impact method
Ionizing radiation, human health	kBq U235 eq.	Human health effect model as developed by Dreicer et al. 1995 update by Frischknecht et al., 2000

Menselijke toxiciteit (al dan niet kanker) (2)

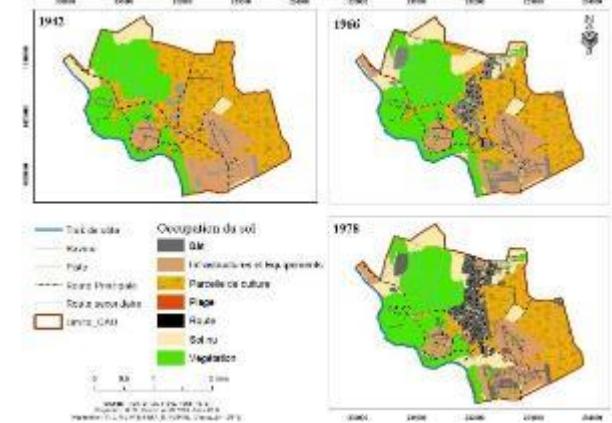
- Uitstoot in de lucht en in het water van substanties (organische halogeenverbindingen, zware metalen, PCB, dichloorbenzeen (DB), polycyclische koolwaterstoffen (PAK) ...) die (al dan niet kankerverwekkende) schade berokkenen aan levende organismes en vooral aan de mens.

Environmental impact category	Unit	Model impact method
Human toxicity, cancer effect	CTUh	Usetox version 2 until the modified USEtox model is available from EC-JRC
Human toxicity, non-cancer effects	CTUh	Usetox version 2 until the modified USEtox model is available from EC-JRC

INDICATOREN

- **Bodemgebruik en -kwaliteit**
 - de bezetting, de veranderingen in landgebruik (bebouwde grond, bossen, stedelijke milieus) en de bestemmingswijziging van het landgebruik (bouwgrond, bossen en stedelijke zones), doorheen de tijd

Environmental impact category	Unit	Model impact method
Land use related impacts/ Soil quality	dimensionless	Soil quality index based on LANCA

OVERZICHT

BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- FUNCTIONELE EENHEID (FE)
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

AGGREGATIE

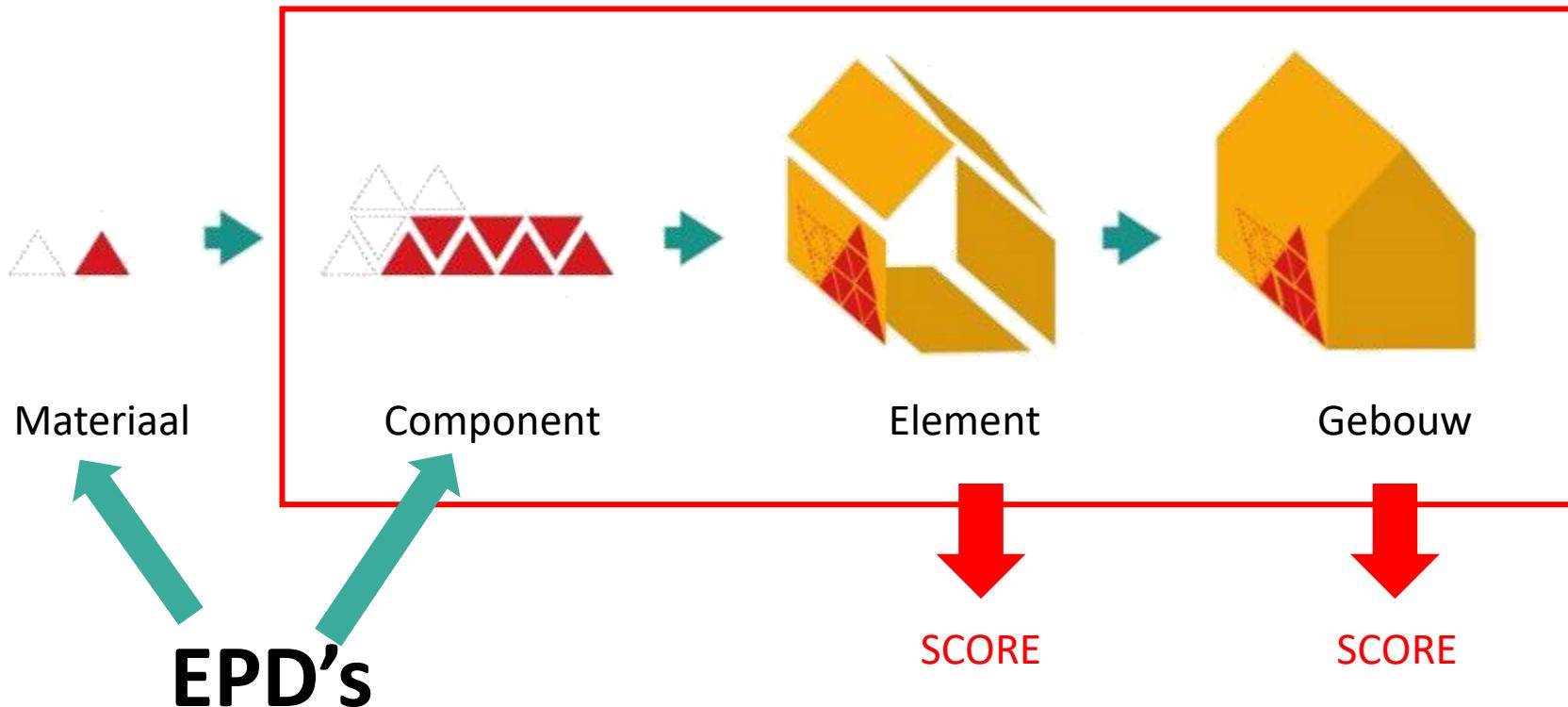
- Moeilijk te interpreteren en te beslissen op basis van een multicriteria-resultaat (19) → aggregatie tot 1 enkele score
- Voor juli 2021 : Monetarisatie (€)
- Juli 2021 : **PEF-methode (Millipunten)** (Product Environmental Footprint)
- **2 stappen:**
 1. Normalisatie : Indicatorscore / normalisatiefactor (impact per wereldbewoner)
→ Omrekening van indicatoren in **dimensieloze en genormaliseerde resultaten**
 2. Weging: Genormaliseerde score X wegingsfactor (die het gepercipieerde relatieve belang van de verschillende indicatoren weergeeft; bepaald door enquêtes en aangepast voor de robuustheid van de impact-indicator)
→ Som van de verschillende gewogen indicatoren **tot één score**

OVERZICHT

BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- FUNCTIONELE EENHEID (FE)
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

HIËRARCHISCHE STRUCTUUR

Environmental Product Declarations, zie verder

OVERZICHT

BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- FUNCTIONELE EENHEID (FE)
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

DATA

Beschikbaar in TOTEM sinds
oktober 2020
www.b-epd.be

Zoveel mogelijk afgestemd met
de Belgische bouwcontext

Building material
manufacturers

DATA

Specific data:
B-EPDs

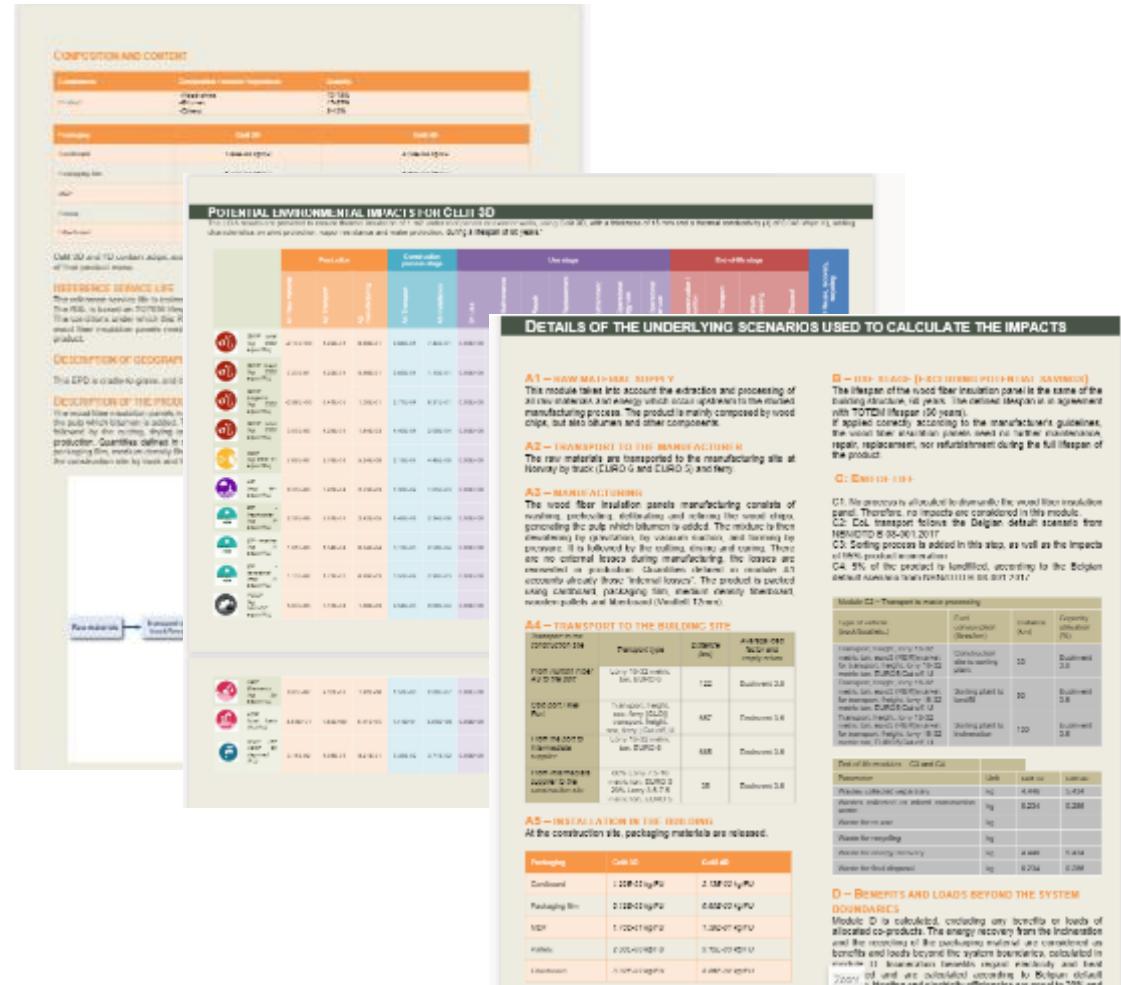
Generic data:
ECOINVENT
Version 3.6

totem

DATA

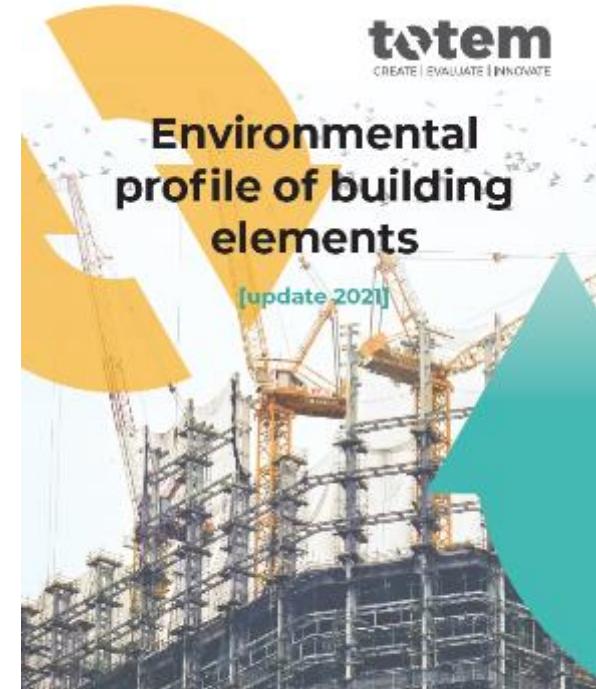
- Environmental Product Declarations
 - Verklaringen van de milieuprestaties van materialen
 - Gestandardiseerde documenten
 - Gebaseerd op LCA
 - Milieu-indicatoren voor een specifiek materiaal (dikte, verpakking...) of eventueel gezamenlijk
 - Objectief, quantitatief, eenduidig en wetenschappelijk gefundeerd
 - Verificatie (erkend door de SPF)
 - Inschrijving in de databank

DATA

Een Europees kader, aangepast aan de Belgische context:

- Energetische mix
- Transportgegevens
- Scenario's van levenseinde

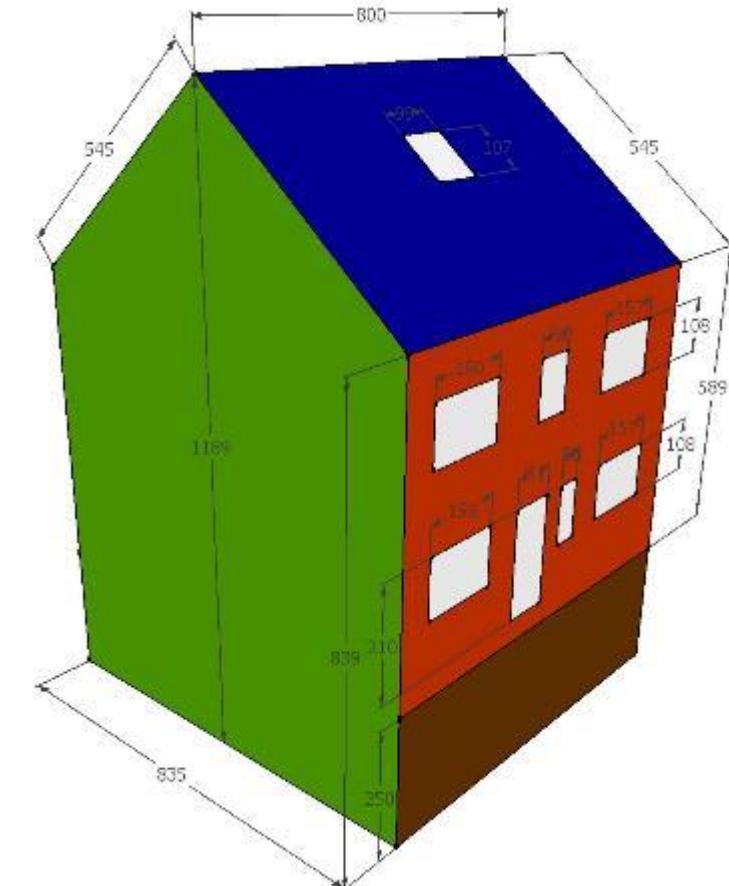
OVERZICHT

BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- **FUNCTIONELE EENHEID (FE)**
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

FUNCTIONELE EENHEID

- **FE:** Referentie-eenheid voor het uitdrukken van de milieueffecten, maakt vergelijking mogelijk van gebouwen/bouwelementen met vergelijkbare prestaties (! U-waarde, draagvermogen, akoestische prestaties ...!)
- **Voor de materialen:**
 - m² voor de vlakke elementen (vloer, muur, raam, dak)
 - m voor lineaire elementen (balk, kolom, latei, vensterbank)
 - Per stuk voor een deur,...
- **Voor gebouwen:** m² bruto vloeroppervlakte
- **Aanbevolen meetconventie:**
 - Buitenafmetingen (zoals bij EPB)
 - Omdat het makkelijker is dan een conventie, axiale afmetingen van bouwelementen (meer nauwkeurige resultaten, BIM)

OVERZICHT

BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- FUNCTIONELE EENHEID (FE)
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

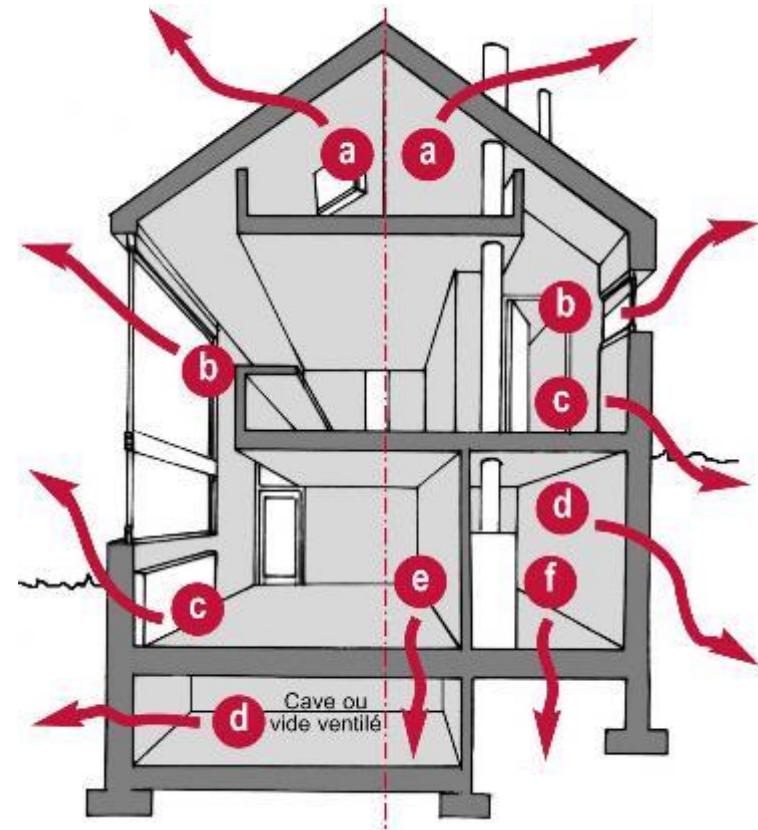
ENERGIEVERBRIUK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE

→ **Vereenvoudigde berekeningen met standaardwaarden**

- └ *Transmissieverliezen:*
 - / U-waarde en warmteverliesoppervlakten
- └ *Ventilatieverliezen (gebouw):*
 - / Gebaseerd op een verwarmd volume en standaardwaarden voor luchtdichtheid

→ **In de toekomst (gepland voor 2022):**

- └ Toevoeging van technische installaties
- └ Optie om een berekend prestatieniveau uit EPB te importeren

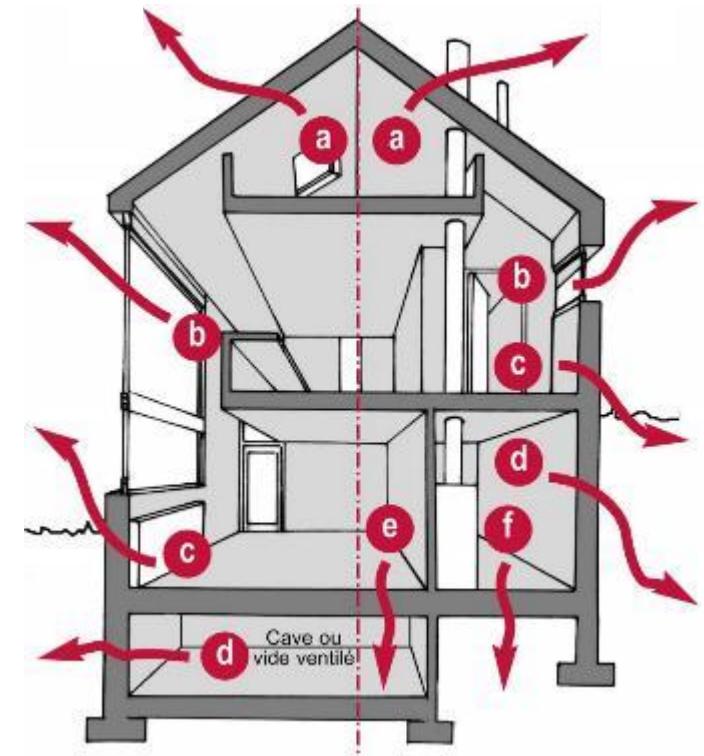

ENERGIEVERBRUIK

Transmissie- en ventilatieverliezen

$$\frac{((U_m \times A_{tot} + V \times n_{tot} \times 0,36) \times DD_{eq})}{(\eta_{distr} \times \eta_{em} \times \eta_{control})} \times EI_{heating}$$

Average U value
Heat loss surface
Heated building volume
Total air change per hour, sum of controlled ventilation and infiltration
1200 degree day equivalents
Average overall efficiency of a heating installation equipped with a condensing gas boiler < 100kW
17 environmental impacts of heating

OVERZICHT

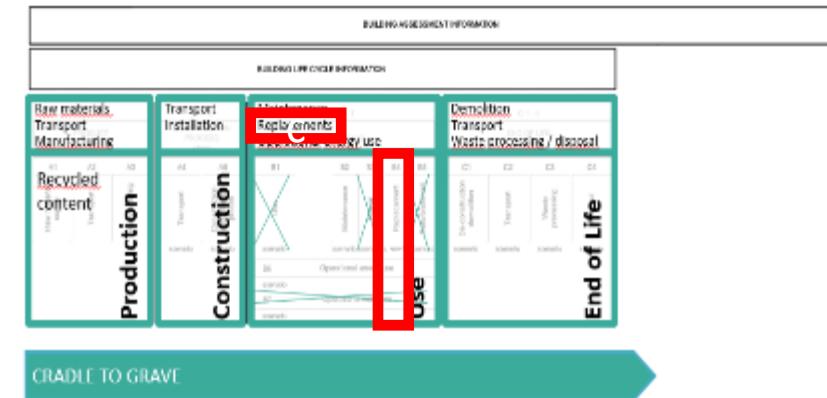
BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- FUNCTIONELE EENHEID (FE)
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

LEVENSDUUR

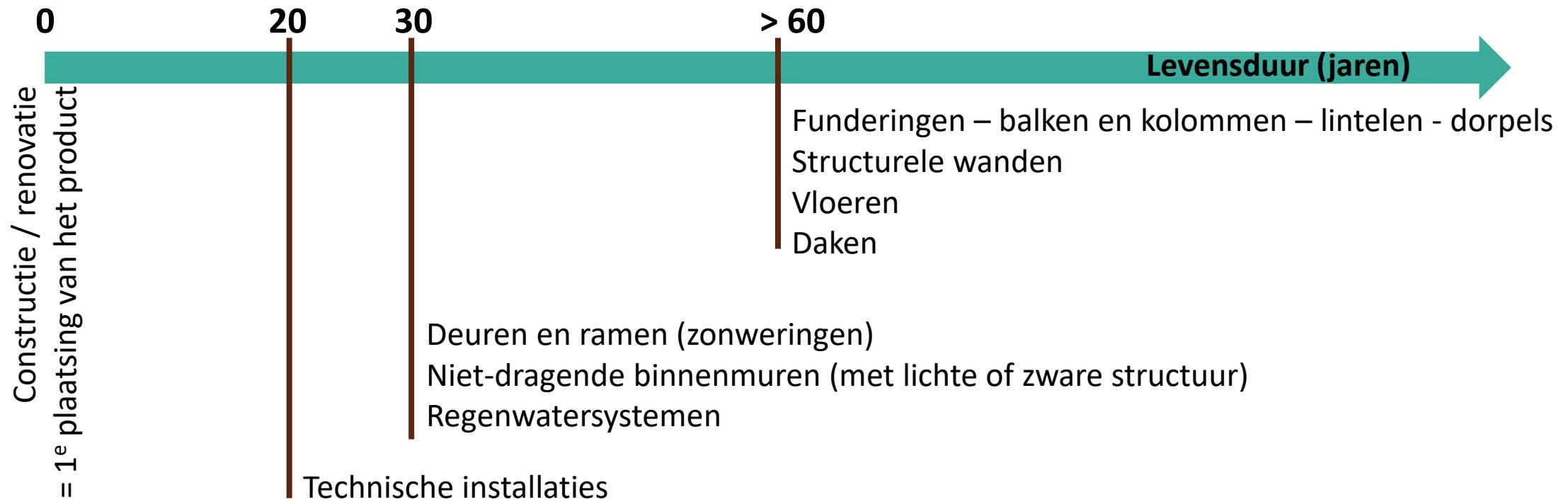
- └ TOTEM: levensduur van een gebouw
= 60 jaar
 - / Theoretische levensduur van de structuur en voornaamste elementen
 - / Standaard periode voor de berekening van het vervangen van elementen en componenten
 - / Effecten van vervangingen in aanmerking genomen in module B (gebruik)

→ EN 15804 & EN 15978

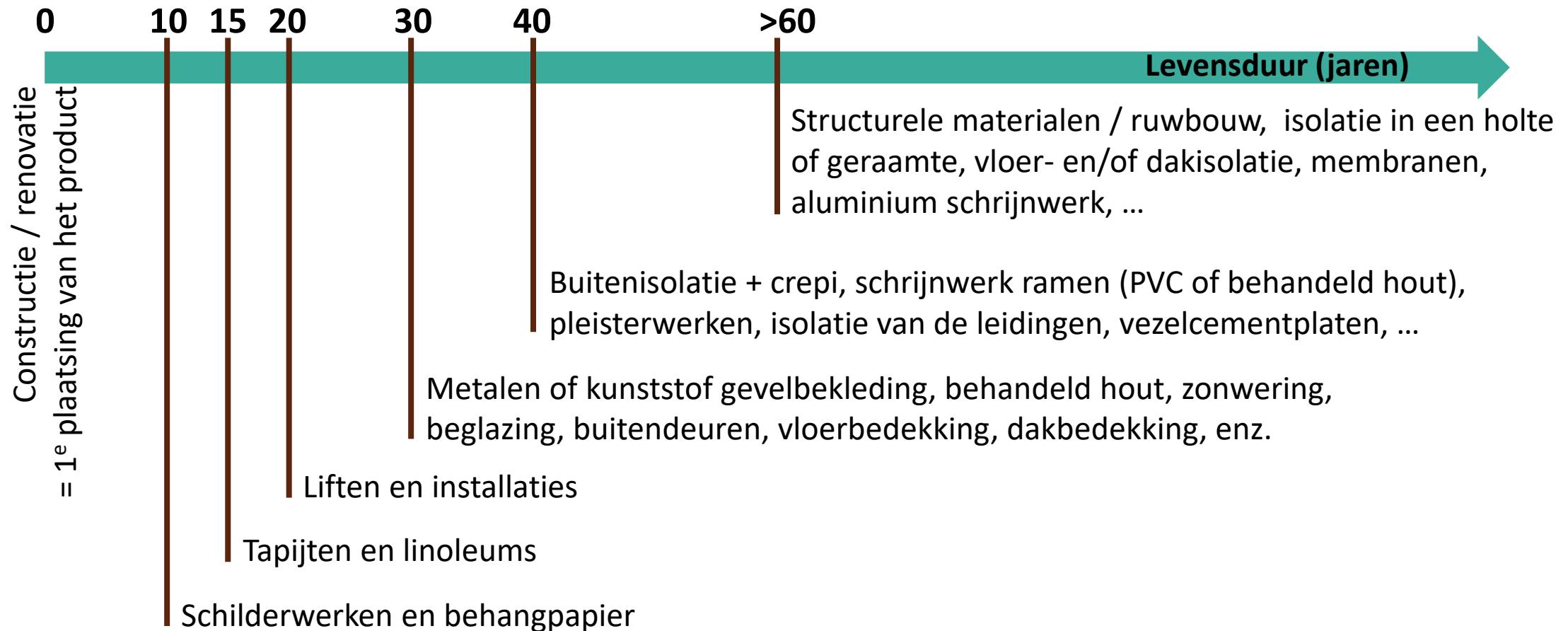
LEVENSDUUR

Levensduur van **elementen** in de TOTEM methodologie

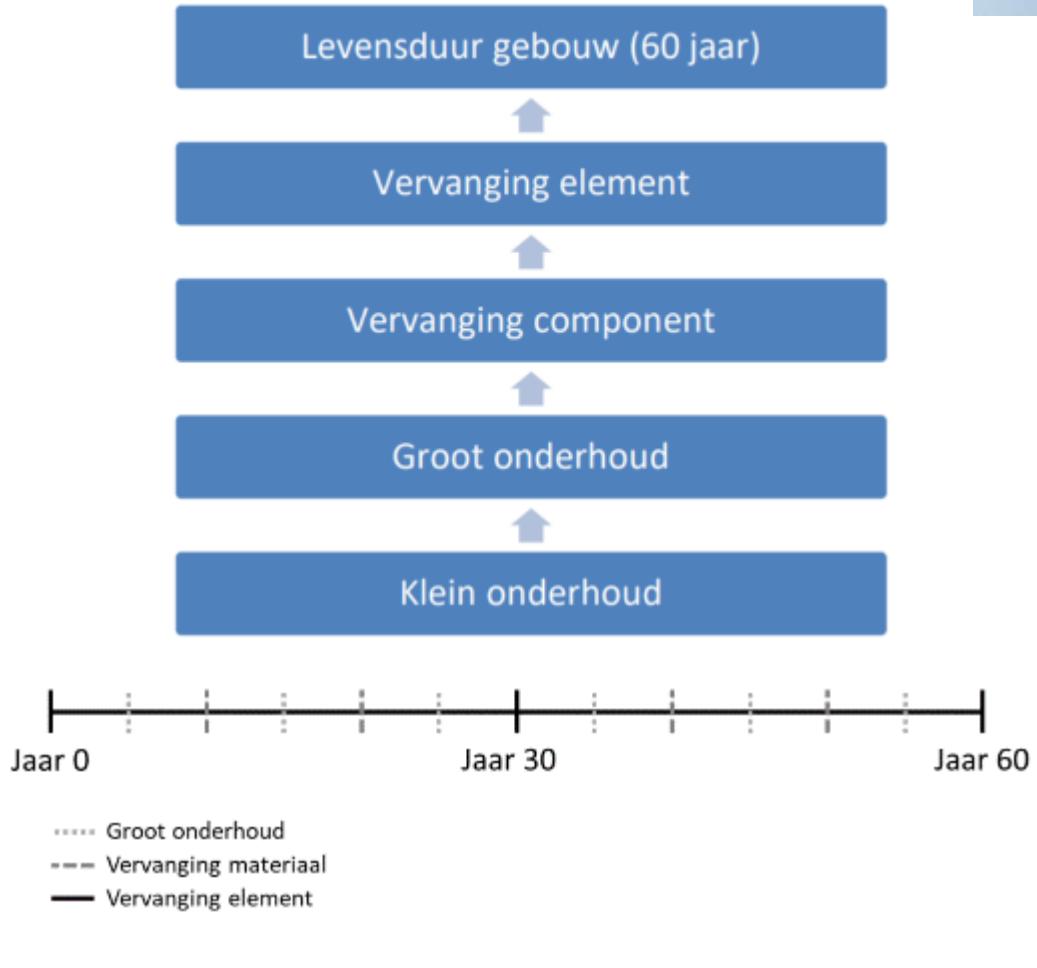
LEVENSDUUR

Levensduur van **componenten** in de TOTEM methodologie

LEVENSDUUR

- Vervanging van elementen/componenten met een levensduur van minder dan 60 jaar
 - Elementen vervangen tijdens de levenscyclus → impact vermenigvuldigd
 - Aantal vervangingen** = (levensduur gebouw (60 jaar)/levensduur element of onderdeel) - 1 (eerste installatie)
 - Sperperiode** = aantal jaren vóór het einde van de levensduur van het gebouw waarbinnen vervangingen niet zullen plaatsvinden.
Hiërarchie materiaal > Component > Gebouw
 - voorbeelden :
 - Raam met een levensduur van 20 jaar: $(60/20) - 1 = 2$ → 1 vervanging in jaar 20 en 1 vervanging in jaar 40
 - Raam met een levensduur van 25 jaar: $(60/25) - 1 = 1,4$ → 1 vervanging in jaar 25, vervanging in jaar 50 hangt af van de sperperiode.

LEVENSDUUR

- Niet wijzigbaar
- Resultaten zijn gevoelig aan de levensduur
- Voor meer informatie over de levensduren die zijn toegekend aan de verschillende materialen:
 - Brochure « Levensduren van materialen in TOTEM »
 - Beschikbaar voor download op de TOTEM-website
<https://www.totem-building.be>
 - Rubriek « documentatie » op de startpagina

Levensduren in TOTEM

(update 15/10/2020)

In TOTEM wordt er onderscheid gemaakt in levensduur op de volgende verschillende hierarchische niveaus:

- Gebouw (het hoogste niveau),
- Element,
- component.

De veronderstelde gebouwlevensduur in TOTEM staat vast op 60 jaar (zie ook paragraaf 2.2.2 van de MMG bepalingsmethode⁴, i.e. de onderliggende wetenschappelijke methode van TOTEM). Tabel 1 geeft een overzicht van de veronderstelde elementlevensduren binnen TOTEM.

Tabel 1: Overzicht van de veronderstelde elementlevensduren binnen TOTEM.

Gebouwelement	TOTEM
Vloer op volle grond	120
Fundering ⁵	120
Kelderwand	120
Butterwand/gordijngevels	120
Dragende binnenwand	120
Niet-dragende binnenwand – massieve structuur	120
Niet-dragende binnenwand – lichte structuur	30
Verdiepingssfeer	120
Balkon ⁶	120
Balustrade ⁷	120
Trappen/hellingen ⁸	120
Daken (plat/helling)	120
Structured element (balken/kolommen/inteken)	120
Butterwandopening (deuren/ramen/sondering ⁹)	30
Binnenwandopening (deuren/ramen)	120
Dorpel/vensterbank	120
Installaties ¹⁰	20
Transportinstallaties ¹¹	20
Terreinverziening	120

OVERZICHT

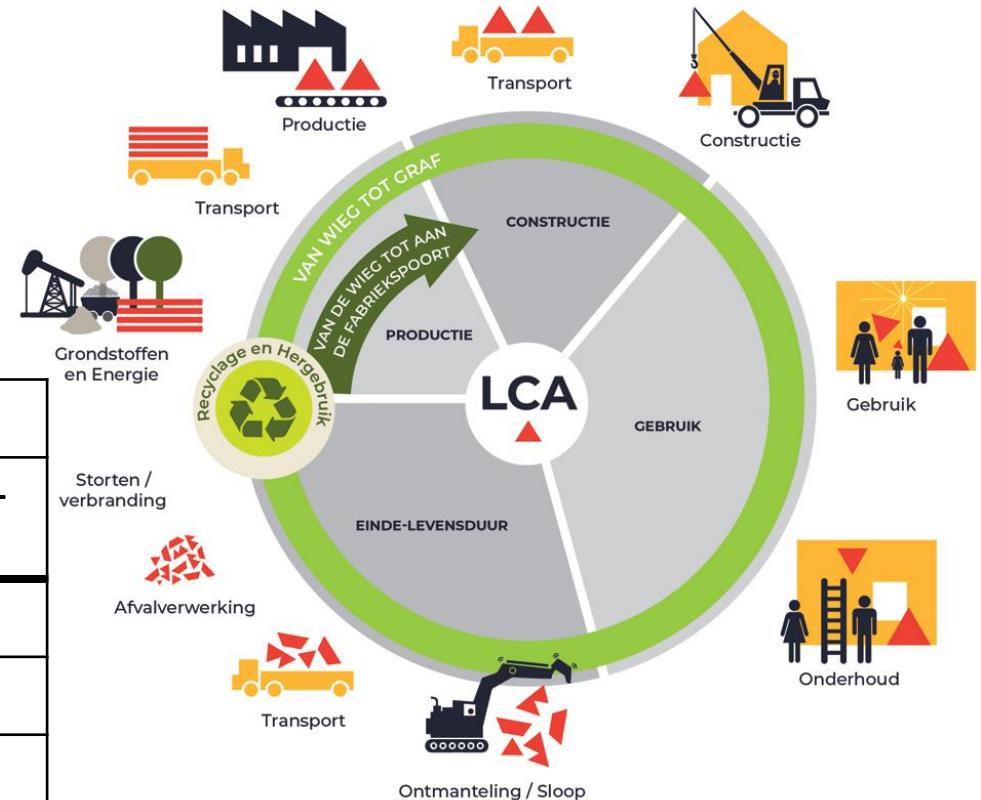
BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- FUNCTIONELE EENHEID (FE)
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

CIRCULARITEIT (VEREENVOUDIGDE METHODE)

- Eerste stap om rekening te houden met circulariteit en renovatie in TOTEM

Status	Levenscyclusfasen die worden meegenomen				
	Productie	Transport	Bouw	Gebruik	Levens-einde
Nieuw	X	X	X	X	X
Herbruikt ex situ	-*	X	X	X	X
Herbruikt in situ	-*	-	X	X	X
Bestaand	-*	-	-	X	X
Gesloopt	-	-	-	-	X

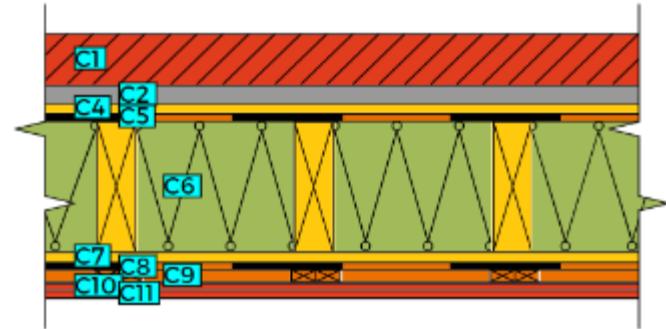

*Houdt wel rekening met de negatieve impact gelinkt aan de opname van biogene koolstof.

CIRCULARITEIT EN OMKEERBAARHEID

- Kwalitatieve beoordeling van het omkeerbaarheidspotentieel van verbindingen:**

- Niveau van omkeerbaarheid
- 4 aanvullende criteria

Omkeerbare verbindingen	Omkeerbare verbindingen met lichte herstelbare schade	Omkeerbare verbindingen met niet herstelbare schade	Niet omkeerbare verbindingen

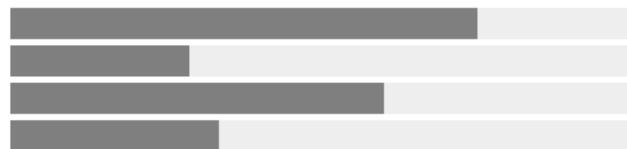
▼ VERBINDINGEN EN OMKEERBAARHEID

Omkeerbare verbindingen met lichte schade

Type montage:

Verankerd (ankers niet gemodelleerd)

Eenvoud van demontage
Snelheid van demontage
Hanteerbaarheid
Robuustheid

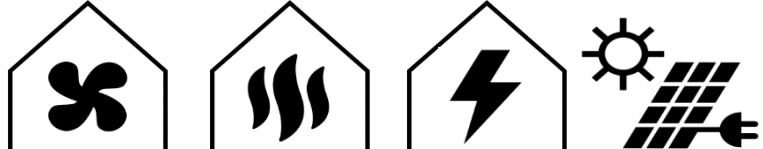
OVERZICHT

BASISPRINCIPES VAN DE METHODOLOGIE

- LEVENSCYCLUSANALYSE
- MILIEU-INDICATOREN
- AGGREGATIE
- HIËRARCHISCHE STRUCTUUR
- DATA
- FUNCTIONELE EENHEID (FE)
- ENERGIEVERBRUIK TIJDENS DE GEBRUIKSFASE
- LEVENSDUUR
- CIRCULARITEIT
- TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

- Functionaliteiten:
 - Uitbreiding bibliotheek > HVAC, ...
 - Link met EPB
 - BIM en import-formats (XSD, XML)

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

- Maar ook:
 - Verbetering van de **kwaliteit** van de gegevens / resultaten
 - Specifieke studie over **biogebaseerde materialen**
 - **Benchmarking:** analyse en voorbereiding van een kader
 - Regelgeving

DISCUSSIE

Heeft u nog

- **vragen?**
- **opmerkingen?**
- **suggesties?**

PLANNING

Verloop van de opleiding

- 13:15 – 15:30 : Module 1 – Inleiding
- 13:30 – 14:15 : Module 2 – Methodologie TOTEM
- **14:15 – 15:00 : Module 3 – TOTEM in de praktijk**
- 15:00 – 15:15 : Pauze
- 15:15 – 17:00 : Atelier

totem
CREATE | EVALUATE | INNOVATE

TOTEM OPLEIDING

MODULE 3: Praktische voorstelling van de tool

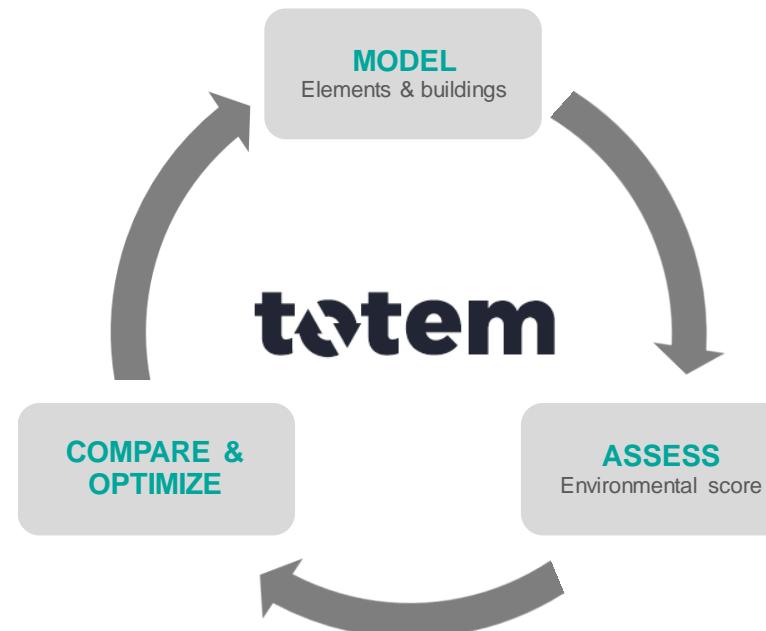

Update 02/2022

OVERZICHT

PRAKTISCHE VOORSTELLING VAN DE TOOL

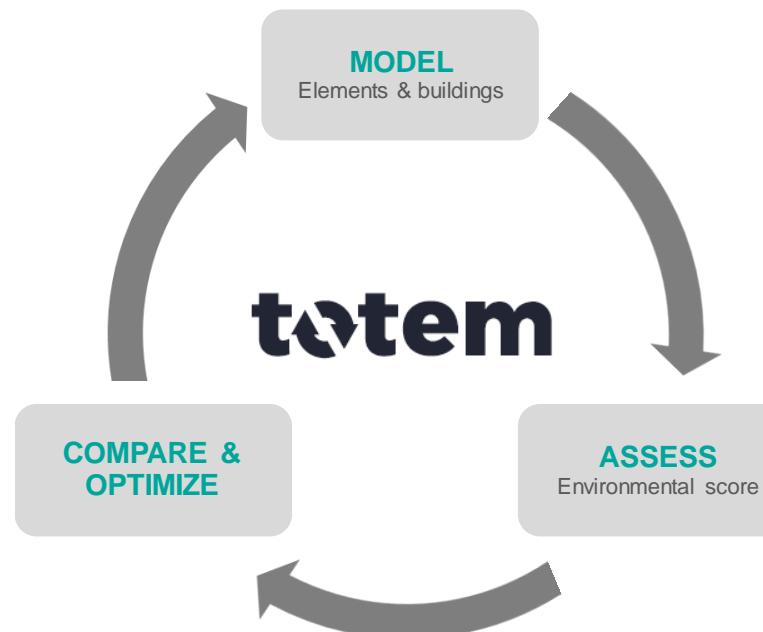
- **STARTPAGINA EN AANmelden**
- **BIBLIOTHEEK**
- **MODELLEREN**
- **EVALUEREN**
- **VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN**

OVERZICHT

PRAKTISCHE VOORSTELLING VAN DE TOOL

- **STARTPAGINA EN AANMELDEN**
- **BIBLIOTHEEK**
- **MODELLEREN**
- **EVALUEREN**
- **VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN**

STARTPAGINA

[WWW.TOTEM-BUILDING.BE](http://www.totem-building.be)

The screenshot shows the TOTEM website homepage. At the top, there is a banner with the TOTEM logo and the tagline "CREATE | EVALUATE | INNOVATE". Below the banner, the header includes a language selection bar with "EN FR NL" (the "NL" button is highlighted with a red box), a navigation menu with "FAQ", "Over Totem", "Help", and "Aanmelden" (the "Aanmelden" button and its associated "Inloggen" link are highlighted with red boxes), and a "Niet aangemeld" status indicator. The main content area features a "NIEUWS" (News) section with a list of recent updates and a "DOCUMENTATIE" (Documentation) section with links to various reports and templates. The "FAQ" section contains a detailed description of the tool's purpose and methodology. A prominent red arrow points from the "Aanmelden" button to the "Voor verdere vragen of verzoeken, kan u ons [hier](#) contacteren." (For further questions or requests, you can contact us [here](#).) link at the bottom of the page.

NIEUWS

- 09.02.2022 TOTEM Stakeholders Committee
- 22.12.2021 Opleidingen TOTEM 2022
- 20.12.2021 TOTEM update 21 december 2021
- 15.06.2021 TOTEM Stakeholders Committees
- 19.02.2021 TOTEM update 19 februari 2021

> Meer nieuws

DOCUMENTATIE

Method - Environmental profile of buildings	EN
PEF weighting method	EN
Methode - Levensduren in TOTEM	NL FR
Method - Maintenance scenarios TOTEM	EN
Methode - Integratie van EPD's in TOTEM	NL EN FR
FAQ - 'Frequently Asked Questions' voor het gebruik van TOTEM-Tool	
Update - details of the latest TOTEM update	EN NL FR
Import - Excel template	EN
Opleiding - Introductie TOTEM	NL FR
> Alle downloads	

Welkom op de site van TOTEM

Om de Belgische bouwsector te ondersteunen bij het objectiveren en verminderen van de milieu-impact van gebouwen, hebben de drie gewesten de tool TOTEM [Tool to Optimise the Total Environmental Impact of Materials] ontwikkeld. De partners in het project zijn de OVAM, Leefmilieu Brussel en de Service Public de Wallonie.

[CREATE] om de creativiteit van ontwerpers te stimuleren en projecten te realiseren die voldoen aan de eisen van morgen op het vlak van milieu.

[EVALUATE] om de milieu-impact van gebouwelementen of gebouwen te evalueren op basis van een wetenschappelijke methode, aangepast aan de eigenheid van de Belgische bouwmarkt.

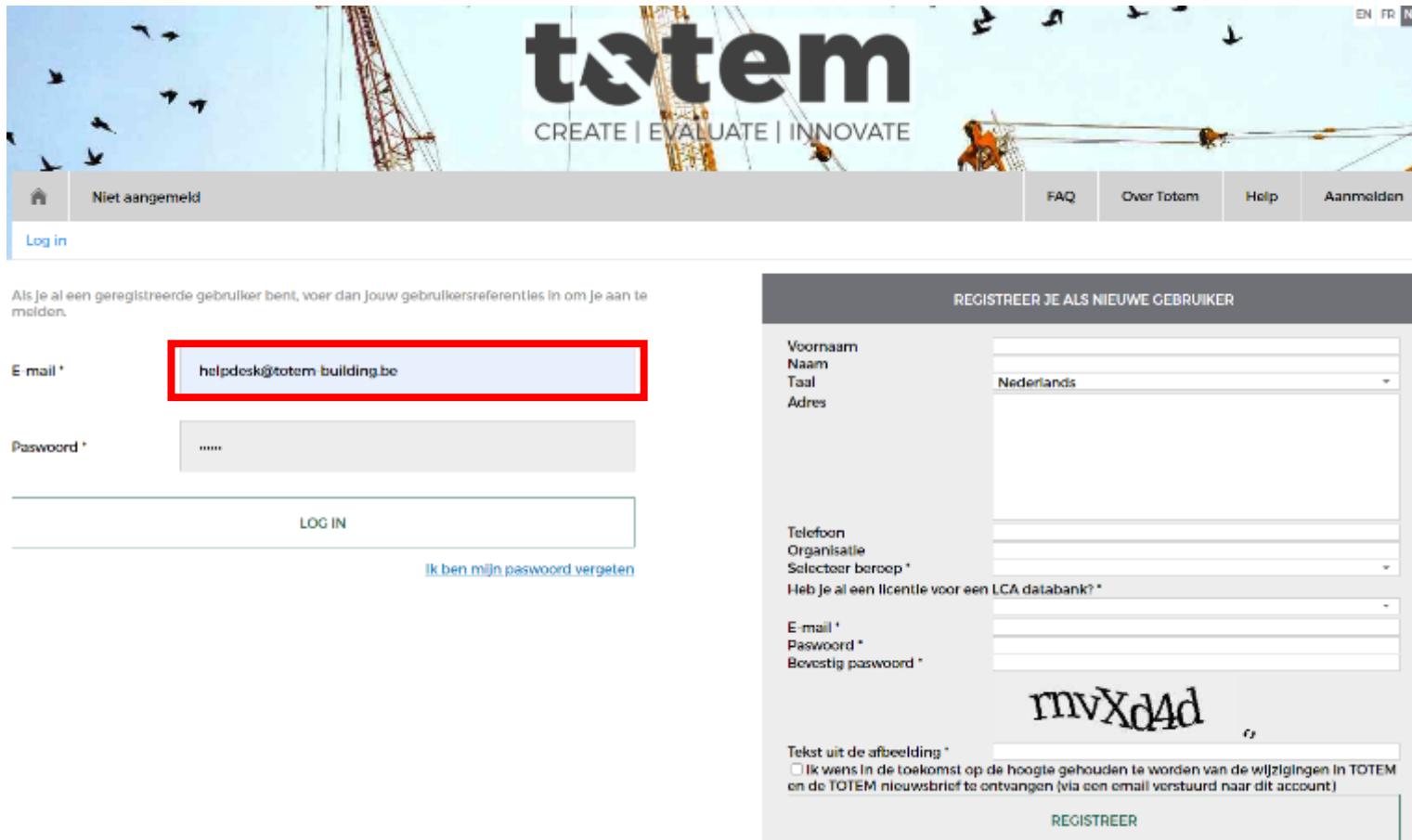
[INNOVATE] om innovatie te stimuleren en ecodesign in bouwsystemen aan te moedigen.

In samenwerking met universiteiten en studiebureaus, werd vijf jaar hard gewerkt aan de realisatie van deze uitgebreide wetenschappelijke methodologie, op maat van de Belgische bouwsector.

Centrale waarden van TOTEM zijn objectiviteit en transparantie. Hierdoor zijn actoren uit de Belgische bouwsector (architecten, studiebureaus, aannemers, ontwikkelaars, publieke overheden, ...) in staat om de milieu-impact van gebouwen te identificeren en te beperken van bij het begin van de ontwerp fase.

Voor verdere vragen of verzoeken, kan u ons [hier](#) contacteren.

AANMELDEN

The screenshot shows the Totem website's login and registration interface. The top navigation bar includes links for 'Niet aangemeld' (Not logged in), 'Log in', 'FAQ', 'Over Totem', 'Help', and 'Aanmelden' (Register). The main content area has two forms side-by-side.

Login Form (Left):

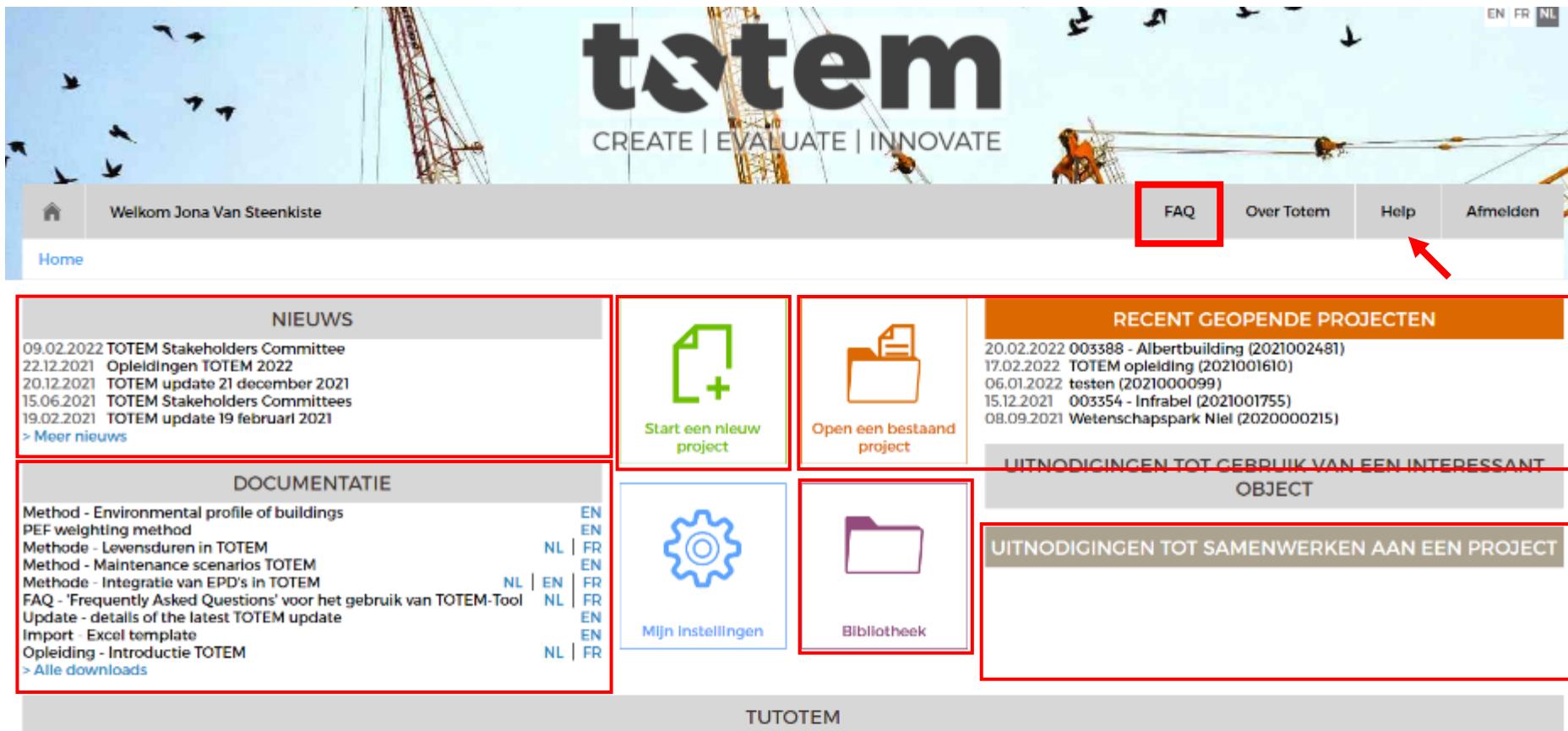
- E-mail *: helpdesk@totem building.be (highlighted with a red box)
- Paswoord *: (password field)
- LOG IN
- [Ik ben mijn paswoord vergeten](#)

Registration Form (Right):

REGISTREER JE ALS NIEUWE GEBRUIKER

Voornaam	
Naam	
Taal	Nederlands
Adres	
Telefoon	
Organisatie	
Selecteer beroep *	
Heb je al een licentie voor een LCA databank?	
E-mail *	
Paswoord *	
Bevestig paswoord *	
Tekst uit de afbeelding *	
☐ Ik wens in de toekomst op de hoogte gehouden te worden van de wijzigingen in TOTEM en de TOTEM nieuwsbrief te ontvangen (via een email verstuurd naar dit account)	
REGISTREER	

STARTPAGINA NA AANMELDEN

Welkom Jona Van Steenkiste

FAQ Over Totem Help Afmelden

NIEUWS

09.02.2022 TOTEM Stakeholders Committee
22.12.2021 Opleidingen TOTEM 2022
20.12.2021 TOTEM update 21 december 2021
15.06.2021 TOTEM Stakeholders Committees
19.02.2021 TOTEM update 19 februari 2021
[> Meer nieuws](#)

DOCUMENTATIE

Method - Environmental profile of buildings
PEF weighting method
Methode - Levensduren in TOTEM
Method - Maintenance scenarios TOTEM
Methode - Integratie van EPD's in TOTEM
FAQ - 'Frequently Asked Questions' voor het gebruik van TOTEM Tool
Update - details of the latest TOTEM update
Import - Excel template
Opleiding - Introductie TOTEM
[> Alle downloads](#)

RECENT GEOPENDE PROJECTEN

20.02.2022 003388 - Albertbuilding (2021002481)
17.02.2022 TOTEM opleiding (2021001610)
06.01.2022 testen (2021000099)
15.12.2021 003354 - Infrabel (2021001755)
08.09.2021 Wetenschapspark Niel (2020000215)

UITNODIGINGEN TOT GEBRUIK VAN EEN INTERESSANT OBJECT

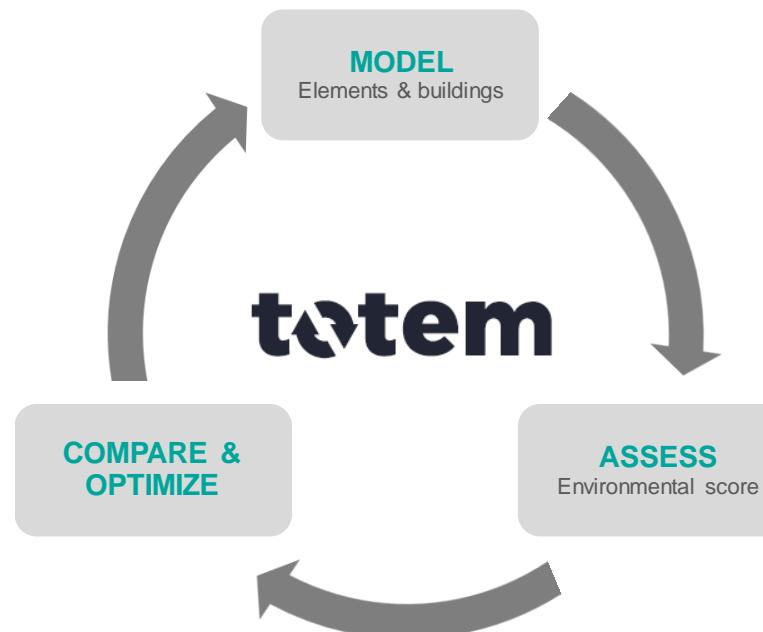
UITNODIGINGEN TOT SAMENWERKEN AAN EEN PROJECT

TUTOTEM

OVERZICHT

PRAKTISCHE VOORSTELLING VAN DE TOOL

- STARTPAGINA EN AANmelden
- BIBLIOTHEEK
- MODELLEREN
- EVALUEREN
- VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN

BIBLIOTHEEK

Welkom Jona Van Steenkiste

totem
CREATE | EVALUATE | INNOVATE

ON FR NL

Home > Bibliotheek

Projecten (highlighted with a red box) [Gebouwen](#) [Elementen](#) [Componenten](#)

Zoek op tekst WIS ALLES

Rol: <Alle> <Alle>

Sorteer op: A-Z 25 items gevonden

Project eigenaar	Laatst geopend:	Laatst gewijzigd:	Aantal gebouwen
TOTEM opleiding	23.02.2022	23.02.2022 door Jona Van Steenkiste	5 gebouwen
003388 - Albertbuilding	20.02.2022	20.02.2022 door Katrien Van Lierop	2 gebouwen
003354 - Infrabel	06.01.2022	07.01.2022 door Jona Van Steenkiste	1 gebouw
Wetenschapspark Niel	15.12.2021	09.11.2021 door Jona Van Steenkiste	6 gebouwen
003465 - Vogelzang	09.08.2021	16.12.2021 door Katrien Van Lierop	1 gebouw
Passionistenlaan	24.05.2021	25.05.2021 door Jona Van Steenkiste	1 gebouw
Wetenschapspark Niel (gearchiveerd 16.4.2020)	17.02.2021	17.02.2021 door Jona Van Steenkiste	1 gebouw
kantoor te Brussel	12.01.2021	28.11.2020 door Jona Van Steenkiste	1 gebouw
test met ifc	11.01.2021	11.01.2021 door Jona Van Steenkiste	1 gebouw
	26.11.2020	26.11.2020 door Jona Van Steenkiste	1 gebouw

TOTEM opleiding

OPEN VERWIJDER DELEN

Project ID: 2021001610
Versie: 12 - 20211217
staat: Open
Project gedeeld met: Jona Van Steenkiste

Gebouwnaam: Gebouw 3
Klant:
Adres:
Bouwjaar:
Bruto vloeroppervlakte: 1000m²
Aantal verdiepingen:

Gebouwnaam: Gebouw 2
Klant:
Adres:
Bouwjaar:
Bruto vloeroppervlakte: 750m²
Aantal verdiepingen:

Gebouwnaam: Gebouw 1
Klant:
Adres:
Bouwjaar:
Bruto vloeroppervlakte: 500m²
Aantal verdiepingen:

TOP ▲

© 2018 totem
Create | Evaluate | Innovate

Wettelijke bepalingen

Privacy beleid

Cookie beleid

SAMEN MAKEN WE MORGEN MOOIER

Wallonie service public SPW

brussels environment bureau brussels

BIBLIOTHEEK

Welkom Jona Van Steenkiste

totem

FAQ Over Totem Help Afmelden

Home > Bibliotheek

Projecten Gebouwen Elementen Componenten

ZOEK op tekst of gebruik >4, >6, >5... voor numerieke zoektoe WIS ALLES

Voorbeeld/Gebruiker: <Alle>

Sorteer op: A-Z

6 items gevonden

Voorbeeld Residential - Tussenwoning, Residentiel - Appartementsgebouw [EN]

Ex_01 ApartmentBuilding_New [EN]
589.04 m² 72.26 mPt/m² 4 verdiep. 11 gebruiker(s)

Voorbeeld Residential - Tussenwoning, Residentiel - Appartementsgebouw [FR]
589.04 m² 72.26 mPt/m² 4 verdiep. 11 gebruiker(s)

Voorbeeld Residential - Vrijstaand
Ex_02 HabitationUnifamiliale_Neu [FR]
372.3 m² 98.09 mPt/m² 2 verdiep. 5 gebruiker(s)

Voorbeeld Residential - Tussenwoning, Residentiel - Appartementsgebouw [EN]
Ex_02 SinglefamilyHouse_New [EN]
372.3 m² 98.09 mPt/m² 2 verdiep. 5 gebruiker(s)

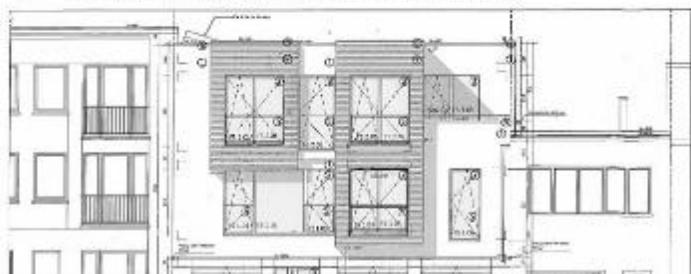
Voorbeeld Residential - Tussenwoning, Residentiel - Appartementsgebouw [NL]
Vb_01 AppartementsGebouw_Nieuw [NL]
589.04 m² 72.26 mPt/m² 4 verdiep. 11 gebruiker(s)

Voorbeeld Residential - Vrijstaand
Vb_02 EengezinWoning_Nieuw [NL]
372.3 m² 98.09 mPt/m² 2 verdiep. 5 gebruiker(s)

Vb_01 AppartementsGebouw_Nieuw [NL]

TOEVOEGEN AAN MIJN PROJECT

Milleuscore: 72.26 mPt/m²
Materiaal: 50.56 mPt/m²
Energie: 21.7 mPt/m²
Klant: privé
Adres: Ukkel (Brussel)
Bouwjaar: 2016
Bruto vloeroppervlakte: 589.04 m²
Aantal verdiepingen: 4
Aantal gebruikers: 11
Ventilatieverliezen incl?: Nee
Verwarmd volume: 1294.395 m³
Levensduur gebouw: 60 jaar
Voorbeeld/Gebruiker: Functie/Typologie:
Commentaar: Programma: appartementsgebouw met 4 wooneenheden / 11 personen (2 studio's en 2 appartementen) + 3 Energieprestatie: passiefstandaard
Bruto vloeroppervlakte: totale gebouwde oppervlakte, excl. de balkons aan de buitenzijde
Constructietype: Structuur uit kalkzandsteen blokken (buitewanden: houten bekleding / gevelpleister op Structurele elementen en HVAC systemen niet ingerekend.

TOP ▲

© 2018 totem
Create | Evaluate | Innovate

Wettelijke bepalingen

Privacy beleid

Cookie beleid

SAMEN MAKEN WE MORGEN NUOER

Wallonie service public SPW

bruxelles environnement Ixelles Bruxelles

65

BIBLIOTHEEK

totem
CREATE | EVALUATE | INNOVATE

Welkom Jona Van Steenkiste

FAQ Over Totem Help Afmelden

Home > Bibliotheek

Projecten Gebouwen Elementen Componenten

Zoek op tekst of gebruik <4>, >6< ... voor numerieke zoekopdrachten

WIS ALLES

Categorie: <Alle>

Filters: <Alle> Vloer (91)

Sorteer op: Vloer op volle grond (25) Verdlepingsvloer (42) Zoldervloer (18) Vloer boven onverwarmde ruimte (8)

VloerOpVol 31.58 mPt/m²

VloerOpVol 28.9 mPt/m²

VloerOpVol 31.17 mPt/m²

VloerOpVol 30.53 mPt/m²

VloerOpVol 31.19 mPt/m²

Opening (66) Binnenraam (0) Buiterraam (40) Blindeur (3) Buitendeur (3) Dorpel / Vensterbank (5)

VloerOpVolleGrond09 25.84 mPt/m²

VloerOpVolleGrond10 21.92 mPt/m²

VloerOpVolleGrond11 31.78 mPt/m²

427 items gevonden

VOEG TOE AAN MIJN PROJECT

Samenstelling Resultaten

Milieuscore: 31.58 mPt/FE
Materialen: 26.47 mPt/FE
Energie: 5.11 mPt/FE
Categorie: Vloer op volle grond
BB/sfb referentie: (13.)+
Levensduur element: ≥ 60 Jaren
Functionele eenheid (FE): Oppervlakte (m²)
U-waarde: 0.2 W/m²K
Oorsprong element: Voorgedefinieerd element
ID: ETI

Toon het omkeerbaarheidspotentieel van dit element

Component(en)

INT Vloerafwerking | Isolering
CB CO Harde tegels | Geglazuurd keramiek (300x300x10 mm) | Gelijmd
Nieuw 10.01 m 0.81 W/mK
≥ 60 Jaar

TOP A

© 2018 totem
Create | Evaluate | Innovate

Wettelijke bepalingen

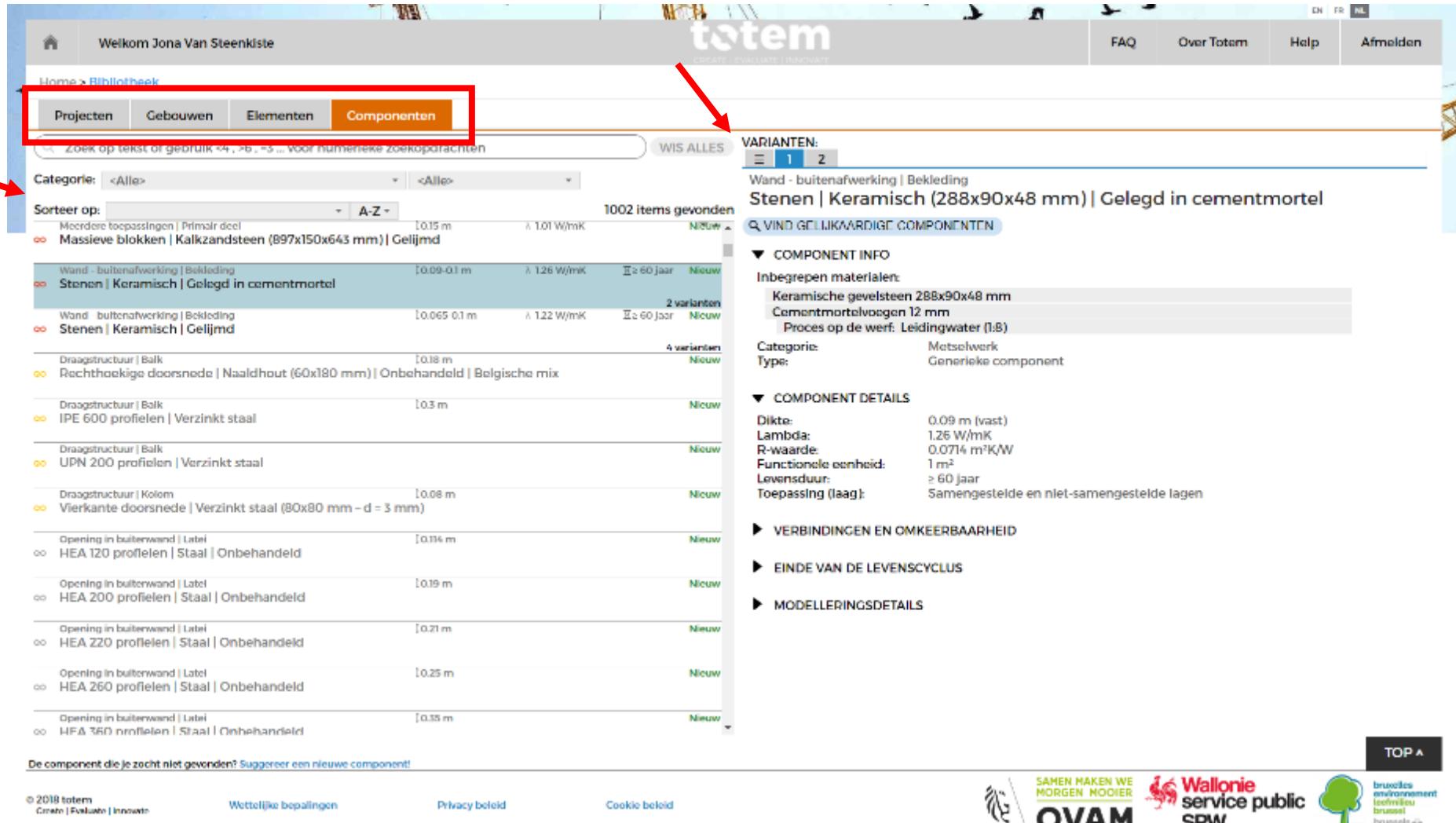
Privacy beleid

Cookie beleid

SAMEN MAKEN WE MORGEN NUOIER
Wallonie service public SPW
brussels milieumilieu brussel

66

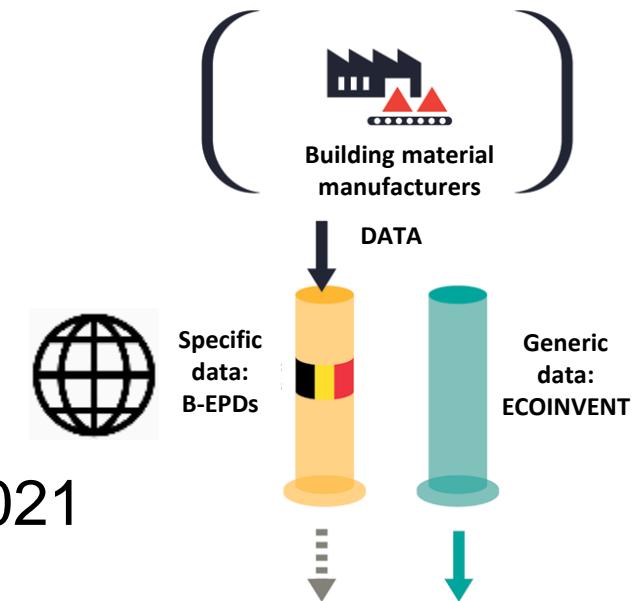
BIBLIOTHEEK

The screenshot shows the totem library interface. At the top, there is a navigation bar with links for Home, Bibliotheek, Projecten, Gebouwen, Elementen, and Componenten. The Componenten link is highlighted with a red box and a red arrow pointing to it from the left. The main content area displays a search bar, a category dropdown set to 'Allgemein' (All), and a sorting dropdown set to 'A-Z'. A message indicates '1002 items gefunden' (1002 items found). Below this, a list of components is shown, each with a thumbnail, name, dimensions, material properties (thickness, lambda value, R-value), and durability information. One item is highlighted in blue: 'Stenen | Keramisch (288x90x48 mm) | Gelegd in cementmortel'. To the right of this item, a sidebar titled 'VARIANTEN:' shows two variants. Further down, sections for 'COMPONENT INFO' and 'COMPONENT DETAILS' provide detailed technical specifications. At the bottom, there are links for 'VERBINDINGEN EN OMKEERBAARHEID', 'EINDE VAN DE LEVENSCYCLUS', and 'MODELLERINGSDTAILS'. A footer at the bottom includes copyright information for 2018 totem, terms and conditions, privacy policy, cookie policy, and various logos for partners like OVAM, Wallonie service public SPW, and brussels environnement leefmilieu brussel.

BIBLIOTHEEK

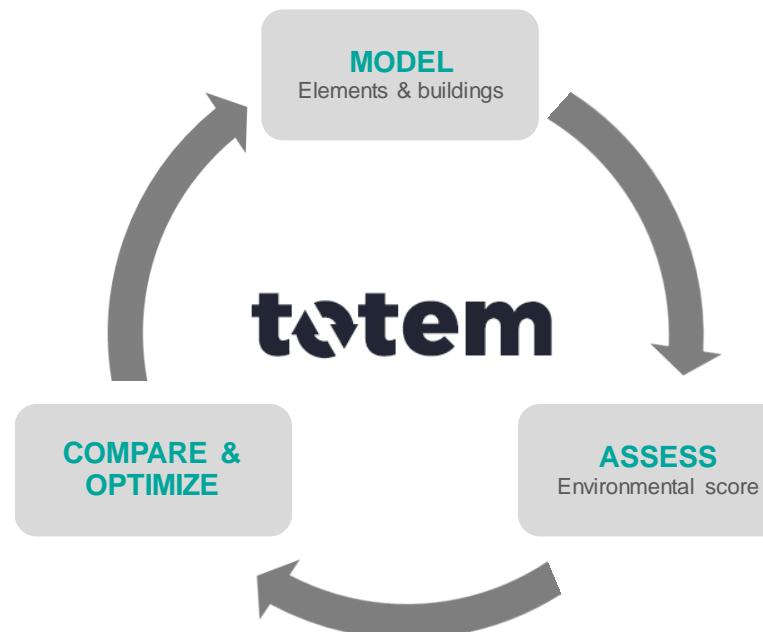
- Generieke componenten
 - Afkomstig uit de Ecoinvent-databank
 - Ruime keuze
- Specifieke componenten
 - Sinds oktober 2020
 - Afkomstig van EPD's (www.b-epd.be)
 - Integratie van nieuwe/herberekende EPD's in juli 2021
 - Herkenbaar aan het "wereldbol"-icoon

OVERZICHT

PRAKTISCHE VOORSTELLING VAN DE TOOL

- STARTPAGINA EN AANmelden
- BIBLIOTHEEK
- MODELLEREN
- EVALUEREN
- VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN

MODELLEREN

totem
CREATE | EVALUATE | INNOVATE

EN FR NL

Welkom Jona Van Steenkiste

FAQ Over Totem Help Afmelden

Home

NIEUWS

09.02.2022 TOTEM Stakeholders Committee
22.12.2021 Opleidingen TOTEM 2022
20.12.2021 TOTEM update 21 december 2021
15.06.2021 TOTEM Stakeholders Committees
19.02.2021 TOTEM update 19 februari 2021
[> Meer nieuws](#)

DOCUMENTATIE

Method - Environmental profile of buildings
PEF weighting method
Methode - Levensduren in TOTEM
Method - Maintenance scenarios TOTEM
Methode - Integratie van EPD's in TOTEM
FAQ - 'Frequently Asked Questions' voor het gebruik van TOTEM-Tool
Update - details of the latest TOTEM update
Import - Excel template
Opleiding - Introductie TOTEM
[> Alle downloads](#)

Start een nieuw project

Open een bestaand project

Mijn Instellingen

Bibliotheek

RECENT GEOPENDE PROJECTEN

20.02.2022 003388 - Albertbuilding (2021002481)
17.02.2022 TOTEM opleiding (2021001610)
06.01.2022 testen (2021000099)
15.12.2021 003354 - Infrabel (2021001755)
08.09.2021 Wetenschapspark Niel (2020000215)

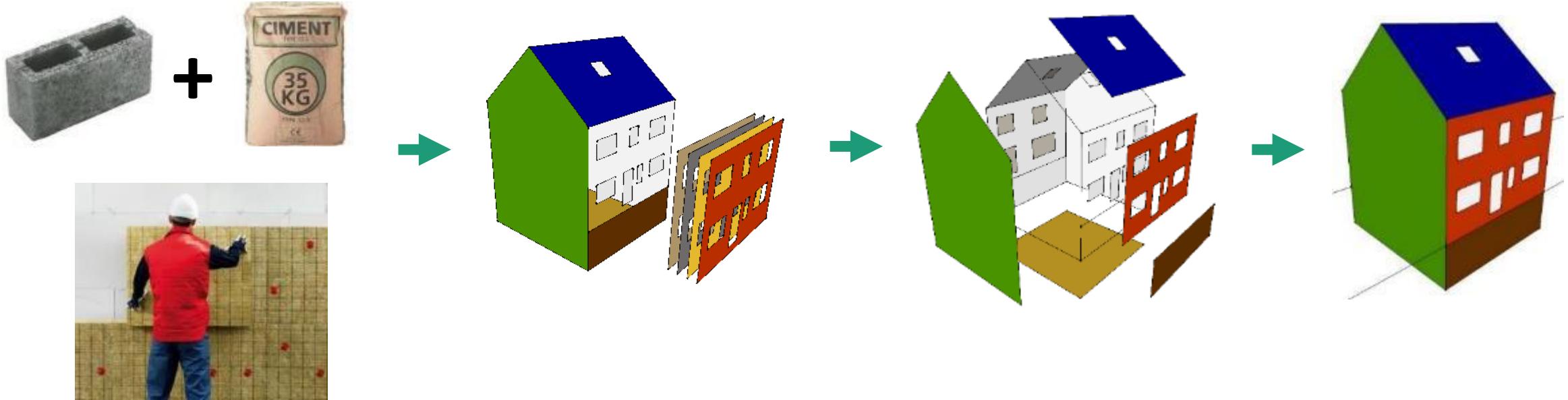
UITNODIGINGEN TOT GEBRUIK VAN EEN INTERESSANT OBJECT

UITNODIGINGEN TOT SAMENWERKEN AAN EEN PROJECT

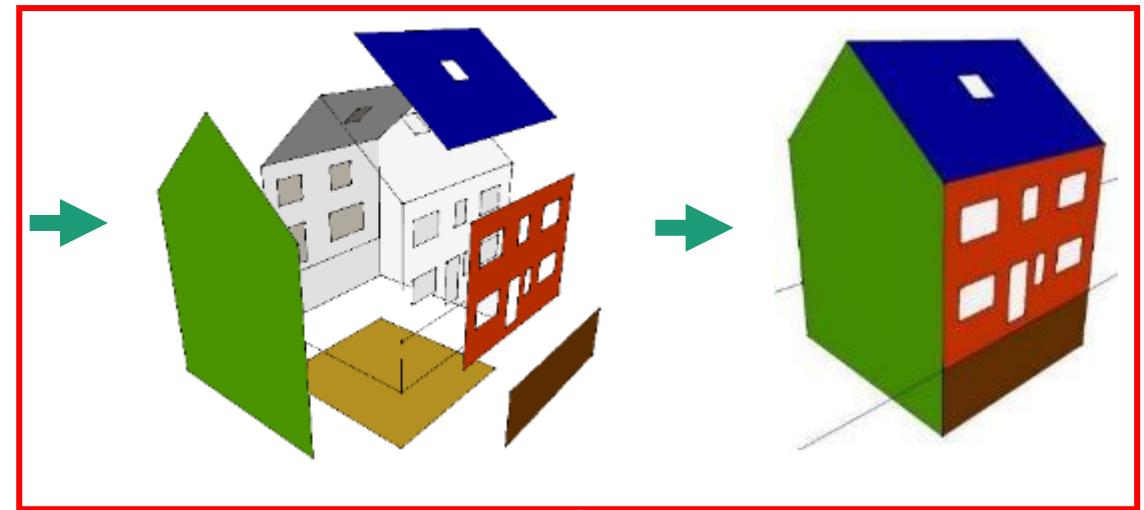
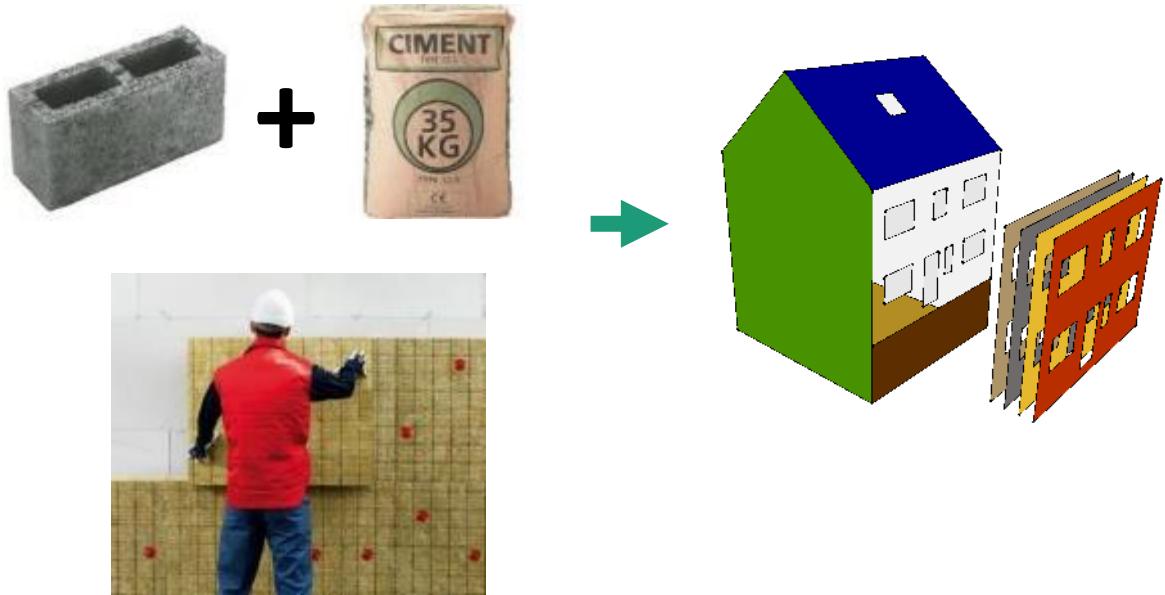
TUTOTEM

totem TUTORIAL INTRO ...
totem NL INTRO TOTE ...
totem TOTEM voorsch...
totem TOTEM voorsch...
totem TOTEM voorsch...

MODELLEREN

MODELLEREN

MODELLEREN

Welkom Jona Van Steenkiste

Bibliotheek

Help

Afmelden

Home > Project TOTEM opleiding*

TOTEM opleiding

Geometrie

- ↳ Gebouw 1
 - ↳ Vloer (1)
 - ↳ Wand (2)
 - ↳ Dak (1)
 - ↳ Opening (1)
 - ↳ Elementen buiten het gebouw
 - ↳ Structureel element (0)
- ↳ Gebouw 2
- ↳ Gebouw 3

Element types

- ↳ Vloer (1)
- ↳ Wand (2)
- ↳ Dak (1)
- ↳ Opening (1)
- ↳ Elementen buiten het gebouw
- ↳ Structureel element (0)

Rapporten

TOTEM opleiding

Project ID: 2021001610
Commentaar:
Gedeeld met: <niemand>

Versie: 10 - 20210708

Aangemaakt 20.9.2021 16:10:18 door Jona Van Steenkiste
Laatst gewijzigd 20.9.2021 16:51:48 door Jona Van Steenkiste

Opslaan als Publiceer

Modelleren van de geometrie van gebouwen

→ Gebouw

→ Elementen (geometrie)

Modellering van de samenstelling van de elementen

Analyse van de resultaten

TOP ^

MODELLEREN

Welkom Jona Van Steenkiste

TOTEM
CREATE | EVALUATE | INNOVATE

Bibliotheek

Help

Afmelden

Home > Project TOTEM opleiding' > Geometrie

TOTEM opleiding

Geometrie

Gebouw 1

→ Vloer (1)

→ Wand (2)

→ Dak (1)

→ Opening (1)

→ Elementen buiten het gebouw

→ Structureel element (0)

Gebouw 2

Gebouw 3

Element types

→ Vloer (1)

→ Wand (2)

→ Dak (1)

→ Opening (1)

→ Elementen buiten het gebouw

→ Structureel element (0)

Rapporten

Gebouwen

VOEG NIEUW GEBOUW TOE

KIES GEBOUW UIT BIBLIOTHEEK

IMPORTEER GEBOUW UIT EEN IFC, EXCEL OF CSV BESTAND

Naam	Bouwjaar	Jaar van renovatie	Bruto vloeroppervlak	Aantal verdiepingen (incl. gelijkvloers)	Ventilatievermogen berekenen?	Verwarmd volume	Aantal gebruikers	Milieuscore [mPt/m ²]		
								Materialen	Energie	Totaal
Gebouw 1			500m ²		Ja		300.3	39.85	340.2	
Gebouw 2			750m ²		Ja		297.7	36.68	334.4	
Gebouw 3			1000m ²		Ja		155.6	26.54	182.1	

TOP ^

MODELLEREN

Welkom Jona Van Steenkiste

Bibliotheek

Help

Afmelden

[Home](#) > Project 'TOTEM opleiding' > Element Types

[CREEËR NIEUW TYPE](#)
[VOEG TOE UIT DE BIBLIOTHEEK](#)

TOTEM opleiding

▲ Geometrie

↗ Gebouw 3

↗ Gebouw 2

▲ Gebouw 1

↗ Vloer (1)

↗ Wand (2)

↗ Dak (1)

↗ Opening (1)

↗ Elementen buiten het gebouw

↗ Structureel element (0)

▲ Element types

↗ Vloer (1)

↗ Wand (4)

↗ Dak (1)

↗ Opening (1)

↗ Elementen buiten het gebouw

↗ Structureel element (0)

Naam	Categorie	Dikte	U-waarde	Milieuscore [mPt/FE]			Levensduur element [jaren]	Status
				Materialer	Energie	Totaal		
Buitenwand54	Wand-Buitenwand	0.33	0.23	6.8	5.8	13	≥ 60	Nieuw
Spouwmuur voor oefening opleiding TOTEM	Wand-Buitenwand	0.42	0.2	11	5.1	16	≥ 60	Nieuw
PlatDak18	Dak-Plat dak	0.49	0.24	19	6	25	≥ 60	Nieuw
VloerOpVolleGrond17	Vloer-Vloer op volle grond	0.5	0.24	25	6.1	31	≥ 60	Nieuw
Buitenwand10	Wand-Buitenwand	0.49	0.15	8.8	3.8	13	≥ 60	Nieuw
BuitenraamGroot17	Opening-Buitenraam	0.9	18	23	41	30	Nieuw	
DragendeBinnenwand01	Wand-Dragende binnenwand	0.16	1.62	6	0	6	≥ 60	Nieuw

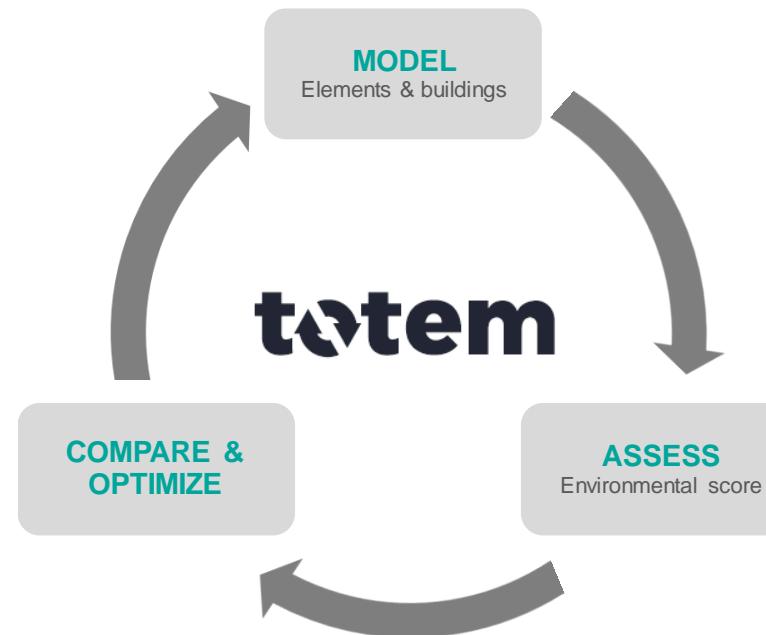
Rapporten

TOP ^

OVERZICHT

PRAKTISCHE VOORSTELLING VAN DE TOOL

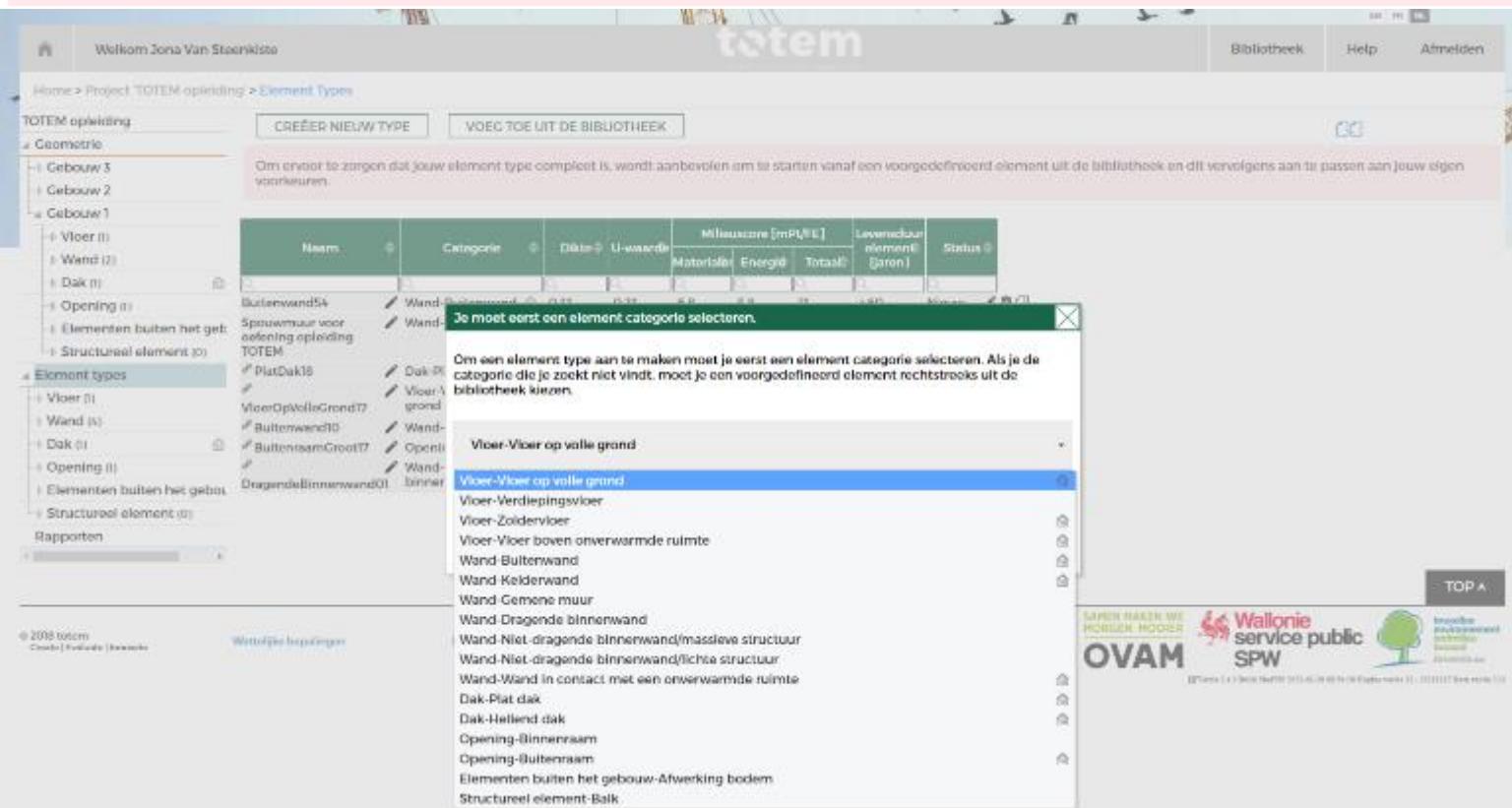
- STARTPAGINA EN AANMELDEN
- BIBLIOTHEEK
- MODELLEREN
 - MODELLEER EEN ELEMENT
 - MODELLEER EEN GEBOUW
- EVALUEREN
- VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN

MODELLEER EEN ELEMENT

[CREËER NIEUW TYPE](#)
[VOEG TOE UIT DE BIBLIOTHEEK](#)

Om ervoor te zorgen dat jouw element type compleet is, wordt aanbevolen om te starten vanaf een voorgedefinieerd element uit de bibliotheek en dit vervolgens aan te passen aan jouw eigen voorkeuren.

Welkom Jona Van Steenkiste

totem

Bibliotheek Help Afmelden

Home > Project TOTEM opleiding > Element Types

TOTEM opleiding

- Gebouw 3
- Gebouw 2
- Gebouw 1**
 - Vloer (1)
 - Wand (2)
 - Dak (1)
 - Opening (1)
 - Elementen buiten het gebouw
 - Structuur element (0)
- Element types**
 - Vloer (1)
 - Wand (1)
 - Dak (1)
 - Opening (1)
 - Elementen buiten het gebouw
 - Structuur element (0)
- Rapporten

CREËER NIEUW TYPE **VOEG TOE UIT DE BIBLIOTHEEK**

Om ervoor te zorgen dat jouw element type compleet is, wordt aanbevolen om te starten vanaf een voorgedefinieerd element uit de bibliotheek en dit vervolgens aan te passen aan jouw eigen voorkeuren.

Name	Categorie	Datum	U-waarde	Milieuscore [IMPACT]	Levensduur element (jaar)	Status
Buitenvloer54	Wand	2020-01-01	0.15	0.35	50	Actief
Sprongmuur voor oefening opleiding TOTEM	Wand	2020-01-01	0.15	0.35	50	Actief
PlatDak18	Dak	2020-01-01	0.15	0.35	50	Actief
VloerOpVloerInGrond17	Vloer-grond	2020-01-01	0.15	0.35	50	Actief
Buitewand10	Wand	2020-01-01	0.15	0.35	50	Actief
BuitewandGrof17	Wand	2020-01-01	0.15	0.35	50	Actief
DragendeBinnenwand11	Wand-binner	2020-01-01	0.15	0.35	50	Actief

Je moet eerst een element categorie selecteren.

Om een element type aan te maken moet je eerst een element categorie selecteren. Als je de categorie die je zoekt niet vindt, moet je een voorgedefinieerd element rechtstreeks uit de bibliotheek kiezen.

- Vloer-Vloer op valle grond
- Vloer-Vloer op valle grond
- Vloer-Verdieplingsvloer
- Vloer-Zoldenvloer
- Vloer-Vloer boven onverwarmde ruimte
- Wand-Buitewand
- Wand-Kelderwand
- Wand-Gemene muur
- Wand-Dragende binnewand
- Wand-Niet-dragende binnewand/massieve structuur
- Wand-Niet-dragende binnewand/lichtstructuur
- Wand-Wand in contact met een onverwarmde ruimte
- Dak-Plat dak
- Dak-Hellend dak
- Opening-Binnensraam
- Opening-Buitennaam
- Elementen buiten het gebouw-Afwerking bodem
- Structuur element-Balk

Wijzig Element Type

Naam:

Omschrijving:

Categorie: **Buitenvand**

Eenhed (FE): **Oppervlakte (m²)**

BB/sfb referentie: **(21)**

Levensduur element: **≥ 60 Jaar**

Milieuscore:

U-waarde:

+ Voeg component toe

Component(en)

Totaal **0 m**

MODELLEER EEN ELEMENT

[CREËER NIEUW TYPE](#)
[VOEG TOE UIT DE BIBLIOTHEEK](#)

Om ervoor te zorgen dat jouw element type compleet is, wordt aanbevolen om te starten vanaf een voorgedefinieerd element uit de bibliotheek en dit vervolgens aan te passen aan jouw eigen voorkeuren.

Wijzig Element Type

Naam:

Omschrijving:

Categorie: **Buitenwand**

Eenhed (FE): Oppervlakte (m²)

BB/sfb referentie: (21)+

Levensduur element: ≥ 60 jaar

Milieuscore: U-waarde:

+ Voeg component toe

Component(en)

Totaal	0 m
--------	-----

Selecteer component voor laag 1 van element -

Zoek op tekst of gebruik <4, >6, -3 ... voor numerieke zoekopdrachten

WIS ALLES

Categorie: <Allo> <Allo>

Sorteer op: A-Z

1002 items gevonden

Binnenwand - niet dragend Primair deel	0.088 m	λ: 0.32 W/mK	☐ Nieuw	
Isolerende baksteen Keramisch (300x88x134 mm) Gelijmd				
Buitenwand - dragend Primair deel	0.4 m	λ: 0.16 W/mK	☐ Nieuw	
Blokken Cellenbeton (600x400x250 mm) Gelijmd				
Buitenwand - dragend Primair deel	0.188 m	λ: 0.455 W/mK	☐ Nieuw	
Holle bakstenen Keramisch (288x188x138 mm) Gelegd in cementmortel				
Buitenwand - dragend Primair deel	0.09 m	λ: 0.38 m²K/W	☐ Nieuw	
Holle blokken Beton (290x90x190 mm) Gelegd in cementmortel				
Buitenwand - dragend Primair deel	0.188 m	λ: 0.28 W/mK	☐ Nieuw	
Isolerende baksteen Keramisch (300x188x134 mm) Gelijmd				
Buitenwand - dragend Primair deel	0.19 m	λ: 0.01 W/mK	☐ Nieuw	
Massieve blokken Kalkzandsteen (897x150x643 mm) Gelijmd				
Koermaur Primair deel	0.188 m	λ: 0.455 W/mK	☐ Nieuw	
Holle bakstenen Keramisch (288x188x138 mm) Gelegd in cementmortel				
Meerdere toepassingen Primair deel	0.188 m	λ: 0.453 W/mK	☐ Nieuw	
Holle bakstenen Keramisch (288x188x138 mm) Gelegd in cementmortel				
Meerdere toepassingen Primair deel	0.19 m	λ: 0.01 W/mK	☐ Nieuw	
Massieve blokken Kalkzandsteen (897x150x643 mm) Gelijmd				
Wand - buitenafwerking Bekleding	0.09-0.1 m	λ: 1.28 W/mK	☒ 2-60 jaar	☐ Nieuw
Stenen Keramisch Gelegd in cementmortel				
Wand - buitenafwerking Bekleding	0.05-0.1 m	λ: 1.22 W/mK	☒ ≥ 60 jaar	☐ Nieuw
Stenen Keramisch Gelijmd				
Draagstructuur Balk	0.18 m		☐ 4 varianten	☐ Nieuw
Rechthoekige doorsnede Naaldhout (60x180 mm) Onbehandeld Belgische mix				
Draagstructuur Balk	0.3 m		☐ Nieuw	
IPE 600 profielen Verzinkt staal				
Draagstructuur Balk	0.3 m		☐ Nieuw	
UPN 200 profielen Verzinkt staal				
Draagstructuur Kolom	0.08 m		☐ Nieuw	

BRUICK DEZE COMPONENT **VOLG TOE AAN SELECTIE** **VIND GELIJKAARDIGE COMPONENTEN**

COMPONENT INFO

Inbegrepen materialen:

- Isolerende bakstenen 300x88x134 mm
- Cementmortel IJm voegen 3 mm
- Proces op de werf: Leidingwater (L8)

Categorie: Metselwerk
Type: Generieke component

COMPONENT DETAILS

Dikte: 0.088 m (vast)
Lambda: 0.32 W/mK
R-waarde: 0.275 m²K/W
Functionele eenheid: 1 m²
Levensduur: ≥ 60 jaar
Toepassing (laag): Samengestelde en niet samengestelde lagen

VERBINDINGEN EN OMKEERBAARHEID

Niet omkeerbare verbindingen

Type montage: Gelijmd metselwerk (Rvoeg > Rmat)

EINDE VAN DE LEVENSCYCLUS

Inbegrepen materialen	Afval categorie	Stortplaats	Verbranding	Hergebruik	Recyclage	Gesorteerd op de werf
Isolerende bakstenen	Baksteen, dakpannen	5%	0%	0%	95%	75%
Cementmortel IJm voegen	Ander steenachtig afval	5%	0%	0%	95%	75%
Leidingwater	Geen Impact elinde levensduur	0%	0%	0%	0%	0%

MODELLERINGSDATAKS

MODELLEER EEN ELEMENT

[CREËER NIEUW TYPE](#)
[VOEG TOE UIT DE BIBLIOTHEEK](#)

Om ervoor te zorgen dat jouw element type compleet is, wordt aanbevolen om te starten vanaf een voorgedefinieerd element uit de bibliotheek en dit vervolgens aan te passen aan jouw eigen voorkeuren.

Wijzig Element Type Buitenvand10

Naam:	Buitenvand10	
Omschrijving:	Keramische gevelsteen, rotswol 22, holle betonblok 14, gips	
Categorie:	Buitenvand	
Eenhed (FE)	Oppervlakte (m ²)	
BB/stb referentie:	[21]->	
Levensduur element:	> 60 jaar	
Milieuscore:	U-waarde:	

+ Voeg component toe **+ Maak samengesteld** **Kopieer** **Verwijder** **Vervang** **Omhoog** **Omlaag**

Component(en)

C1	Wand - buitenafwerking Bekleding Steren Keramisch (100x100x48 mm) Gelegd in cementmortel Nieuw 20.000 m ² λ: 1.27 W/mK ≥ 60 jaar
C2	Wand - buitenafwerking Luchtspaan Vormloos Luchtaag - niet gevoerdeerd (30 mm) 25 ≤ t < 300 mm Nieuw 20.03 m ² λ: 0.12 W/mK ≥ 60 jaar
C3	Wand - buitenafwerking Infrastructuur Spouwhaken Staal (210 mm - Ø 4 mm - 4 haken per m ²) Voor spouwmuur Nieuw ≥ 60 jaar
C4	Wand - buitenafwerking Infrastructuur Isolatieclips PVC Voor spouwmuur Nieuw ≥ 60 jaar
C5	Wand - buitenafwerking thermische isolatie Deken Rotsvlo (100 mm) Voor spouwmuur Haken en clips toe te voegen 20.1 m ² λ: 0.086 W/mK ≥ 60 jaar
C6	Wand - buitenafwerking thermische isolatie Deken Rotsvlo (120 mm) Voor spouwmuur Haken en clips toe te voegen 20.12 m ² λ: 0.086 W/mK ≥ 60 jaar
C7	Buitenvand - drigend Primair deel Holle blokken Beton (290x140x190 mm) Gelegd in cementmortel Nieuw 20.16 m ² λ: 0.49 W/mK ≥ 60 jaar
C8	Wand - binnenafwerking Bekleding Dikke coating Gipspleister (12 mm) Nieuw 20.012 m ² λ: 0.52 W/mK ≥ 60 jaar
C9	Wand - binnenafwerking trahandeling van de bekleding Filmcoating Acrylverf Op gipsplester Nieuw 20.00005 m ² λ: 0.490005 m ≥ 10 jaar
Totaal	20.49005 m ²

Toon het omkeerbaarheidspotentieel van dit element

**C8. Wand - binnenafwerking | Bekleding
Dikke coating | Gipspleister (12 mm)**

COMPONENT INFO

Inbegrepen materialen:
Gipspleister
Proces op de werf: Leidingwater

Categorie: Afwerking (muren, plafonds)
Type: Generieke component

COMPONENT DETAILS

Status: Nieuw
Dikte: 0.012 m

Dimensie: 0.012 m
Functionele eenheid: 1 m²
Levensduur: 40 jaar
Toepassing laag: Samengestelde en niet-samengestelde lagen

VERBINDINGEN EN OMKEERBAARHEID

Niet omkeerbare verbindingen

Type montage: Pleister (chemisch gehecht)

EINDE VAN DE LEVENSCYCLUS

MODELLERINGSDTAILS

MODELLEER EEN ELEMENT

[CREËER NIEUW TYPE](#)
[VOEG TOE UIT DE BIBLIOTHEEK](#)

Om ervoor te zorgen dat jouw element type compleet is, wordt aanbevolen om te starten vanaf een voorgedefinieerd element uit de bibliotheek en dit vervolgens aan te passen aan jouw eigen voorkeuren.

Wijzig Element Type Buitenvand10

Naam:	Buitenvand10
Omschrijving:	Keramische gevelsteen, rotswol 22, holle betonblok 14, gips
Categorie:	Buitenvand
Eenhed (FE)	Oppervlakte (m ²)
BB/fb referentie:	[21]*
Levensduur element:	≥ 60 jaar
Milieu score:	U-waarde

+ Voeg component toe **+ Maak samengesteld** **Kopieer** **Verwijder** **Vervang** **Omhoog** **Omlaag**

Component(en)

CODE	Naam	Uitvoering	Waarden	Levensduur
C1	Wand - buitenafwerking Bekleding	Stenen Keramisch [188x88x48 mm] Gelegd in cementmortel	Nieuw 10.085 m ² λ: 0.127 W/mK	≥ 60 jaar
C2	Wand - buitenafwerking Luchtbouw	Vormloos Luchtaaglij - niet geventileerd [30 mm] 25 ≤ t < 300 mm	Nieuw 0.03	≥ 60 jaar
C3	Wand - buitenafwerking Infrastructure	Spouwhaken Staal [210 mm - 4 mm - 4 haken per m ²] Voor spouwmuur	Nieuw	≥ 60 jaar
C4	Wand - buitenafwerking Infrastructure	Isolatieclips PVC Voor spouwmuur	Nieuw	≥ 60 jaar
C5	Wand - buitenafwerking Thermische isolatie	Deken Rotswol [100 mm] Voor spouwmuur Haken en clips toe te voegen	Nieuw 0.1 m λ: 0.036 W/mK	≥ 60 jaar
C6	Wand - buitenafwerking Thermische isolatie	Deken Rotswol [20 mm] Voor spouwmuur Haken en clips toe te voegen	Nieuw 0.12 m λ: 0.036 W/mK	≥ 60 jaar
C7	Buitenvand - dienend Primair doel	Holle blokken Beton [290x140x190 mm] Gelegd in cementmortel	Nieuw 1.04 m	≥ 60 jaar
C8	Wand - buitenafwerking Behandeling van de bekleding	Dikke afdichting Gipspleister [2 mm]	Nieuw 0.002 m λ: 0.52 W/mK	≥ 40 jaar
C9	Wand - binnenafwerking Behandeling van de bekleding	Filmcoating Acrylverf Op gipspleister	Nieuw 0.000105 m	≥ 10 jaar
Totaal			1.490105 m	

Diagram: A cross-section diagram of a wall section showing various components like insulation, clips, and hollow blocks.
 Toon het omkeerbaarheidspotentieel van dit element

C6. Wand - buitenafwerking | Thermische isolatie
Deken | Rotswol (120 mm) | Voor spouwmuur | Haken en clips toe te voegen

COMPONENT INFO
Inbegrepen materialen:
Rotswol (40 kg/m³)
Categorie: Isolatie
Type: Generieke component

COMPONENT DETAILS
Status: Nieuw
Lambda: 0.036 W/mK

FUNCTIONEEL EINDRESULTAAT
Levensduur: ≥ 60 jaar
Toepassing (laag): Samengestelde en niet-samengestelde lagen

VERBINDINGEN EN OMKEERBAARHEID
Omkeerbare verbindingen met niet herstelbare schade

Type montage: Bevestigd met spouwhaken en clips (toe te voegen componenten)

Eenvoud van demontage:
Snelheid van demontage:
Handterbaarheid:
Robuustheid:

EINDE VAN DE LEVENSCYCLUS

MODELLERINGSDTAILS

ANNULEER **BEWAAR ALS NIEUW** **TOEPASSEN** **BEWAAREN**

MODELLEER EEN ELEMENT

[CREËER NIEUW TYPE](#)
[VOEG TOE UIT DE BIBLIOTHEEK](#)

Om ervoor te zorgen dat jouw element type compleet is, wordt aanbevolen om te starten vanaf een voorgedefinieerd element uit de bibliotheek en dit vervolgens aan te passen aan jouw eigen voorkeuren.

Wijzig Element Type Buitenvand54

Naam:	Buitenvand54
Omschrijving:	Keramische gevelsteen 6,5, rotswol 4, houtskelet 14, rotswol 14, gipskartonplaat
Categorie:	Buitenvand
Oppervlakte (m ²):	Oppervlakte (m ²)
BB/stb referentie:	(21)+
Levensduur element:	> 60 jaar
Milieuscore:	U-waarde:

+ Voeg component toe
+ Nieuwe subcomponent Kopieer Verwijder ↑ Omhoog ↓ Omlaag

Component(en)

C1	Wand - buitenafwerking Bekleding Stenen Keramisch (210x65x50 mm) Gelegd in cementmortel Nieuw 1.065 m $\lambda = 1.26 \text{ W/mK}$ $\Sigma > 60 \text{ jaar}$
C2	Wand - buitenafwerking Luchtlagen Vormloos Luchtlagen - niet geventileerd (30 mm) 25 < t < 300 mm Nieuw 1.065 m $\Sigma > 60 \text{ jaar}$
C3	Wand - buitenafwerking Infrastructuur Spouwshaken Staal (180 mm - Ø 3,5 mm - 4 haken per m ²) Voor spouwmuur Nieuw
C4	Wand - buitenafwerking Thermische isolatie Deken Rotswol (40 mm) Voor spouwmuur Haken en clips toe te brengen Nieuw 1.064 m $\lambda = 0.036 \text{ W/mK}$ $\Sigma > 60 \text{ jaar}$
C5	Wand - buitenafwerking Waterdichting Dichtingsfolie PE (0,22 mm) Geniet Nieuw
C6	Samengestelde laag a. 20% Buitenvand - dragend Primair deel Skelet Naaldhout Loofhout (140 mm) Genageld Behandeld - niet verontreinigd Belgische mix Nieuw 1.034 m $\lambda = 0.196 \text{ W/mK}$ $\Sigma > 60 \text{ jaar}$ b. 80% Buitenvand - dragend Thermische isolatie Deken Rotswol (140 mm) Voor tussen houtskelet Ingeklemd Nieuw 1.016 m $\lambda = 0.036 \text{ W/mK}$ $\Sigma > 60 \text{ jaar}$
C7	Beplating Multiplexplaat (18 mm) Geschroefd Nieuw 1.018 m $\lambda = 0.17 \text{ W/mK}$ $\Sigma > 60 \text{ jaar}$
C8	Dichtingsfolie PP - PE (0,22 mm) Getapet Nieuw 1.00022 m $\Sigma > 60 \text{ jaar}$
C9	Latten Naaldhout (47x22 mm) Genageld Onbehandeld Belgische mix Nieuw 1.022 m $\Sigma > 60 \text{ jaar}$
C10	Beplating Gipspleister (12,5 mm) Geschroefd Inclusief voegmiddel Nieuw 1.01825 m $\Sigma > 60 \text{ jaar}$
Totaal	1.02994 m $\Sigma > 60 \text{ jaar}$

Toon het omkeerbaarheidspotentieel van dit element

Ratio

- 20 % a. Skelet | Naaldhout - Loofhout (140 mm) | Genageld | Behandeld - niet-verontreinigd | Belgische mix
- 80 % b. Deken | Rotswol (140 mm) | Voor tussen houtskelet | Ingeklemd

ANNULEER **BEWAAR ALS NIEUW** **TOEPASSEN** **BEWAAREN**

MODELLEER EEN ELEMENT

[CREËER NIEUW TYPE](#)
[VOEG TOE UIT DE BIBLIOTHEEK](#)

Om ervoor te zorgen dat jouw element type compleet is, wordt aanbevolen om te starten vanaf een voorgedefinieerd element uit de bibliotheek en dit vervolgens aan te passen aan jouw eigen voorkeuren.

Selecteer het element type om toe te voegen aan het project

Zoek op tekst of gebruik <4, >6, =3 ... voor numerieke zoekopdrachten WIS ALLES

Categorie: <Alle> <Alle>
 Filters: VloerOpVol

Sorteer op: VloerOpVol

VloerOpVol 31.58 mPt/m²

- Vloer (8)
- Vloer op volle grond (23)
- Verdiepingsvloer (4)
- Zoldervloer (8)
- Vloer boven onverwarmde ruimte (8)
- Wand (28)
- Buitewand (77)
- Gordijngevel (1)
- Kelderwand (1)
- VloerOpVol 31.17 mPt/m²
- Gemene muur (2)
- Dragende binnenwand (54)
- Niet-dragende binnenwand/massieve structuur (9)
- Niet-dragende binnenwand/lichte structuur (6)
- Wand in contact met een onverwarmde ruimte (2)
- Dak (82)
- Plat dak (5)
- Helling dak (47)
- VloerOpVol 31.09 mPt/m²
- Opening (85)
- Binnendraag (3)
- Buitendraag (40)
- Binnendeur (3)
- Buitendeur (3)
- Dorpel / Versterkbank (1)
- VloerOpVolCrond09 31.04 mPt/m²
- VloerOpVolGrond10 31.02 mPt/m²
- VloerOpVolGrond11 31.00 mPt/m²
- VloerOpVolGrond12 31.03 mPt/m²
- VloerOpVolGrond13 44.05 mPt/m²
- VloerOpVolGrond14 44.06 mPt/m²

VloerOpVolGrond01
 Ter plaatse gestort | Gewapend beton (150 mm) | Schuim PUR (30 mm) | Hardige tegels | Geglazuurd keramiek

+ SELECTEER EN KER TERUG NAAR PROJECT. VOEG TOE AAN SELECTIE

Samenstelling **Resultaten**

Milieuscore: 31.58 mPt/FE
 Materialen: 26.47 mPt/FE
 Energie: 5.11 mPt/FE
 Categorie: Vloer op volle grond
 BB/Rib referentie: (13)-
 Levensduur element: > 60 Jaren
 Functionele eenheid (FE): Oppervlakte (m²)
 U-waarde: 0.2 W/m²K
 Oorsprong element: Voorgedefinieerd element
 ID: ETI

Toon het omkeerbaarheidspotentieel van dit element

Component(en)

C8	Harde tegels Geglazuurd keramiek (300x300x10 mm) Gelijkmd Nieuw	0.08 m	0.01 W/mK	> 60 jaar
C7	Dekvloer Gewapend cement (50 mm) Nieuw	0.08 m	0.05 W/mK	> 60 jaar
C6	Vloerverwarming Thermische isolatie Schuim PUR (30 mm) Op vloerplast Nieuw	0.08 m	0.028 W/mK	> 60 jaar
C5	Vloer op volle grond Plast Ter plaatse gestort Gewapend beton (150 mm) Nieuw	0.13 m	0.19 W/mK	> 60 jaar
C4	Vloer op volle grond Waterdichting Dichtingsfolie PE (0.2 mm) Los gelegd met overlappung Nieuw	10.0002 m	-	> 60 jaar
C3	Vloer op volle grond Isolatielaag Kunststofolie Coatingschlaag (10 mm) Machinevloer	-	-	-

Selecteer het element type om toe te voegen aan het project

Zoek op tekst of gebruik <4, >6, =3 ... voor numerieke zoekopdrachten WIS ALLES

Categorie: **Vloer op volle grond** <Alle>

Filters: Structuur Vloerafwerking Divers

Sorteer op: A-Z

VloerOpVolGrond01 30.58 mPt/m² | 0.47 m U 0.2 W/m²K > 60 Jaren

VloerOpVolGrond03 28.92 mPt/m² | 0.46 m U 0.26 W/m²K > 60 Jaren

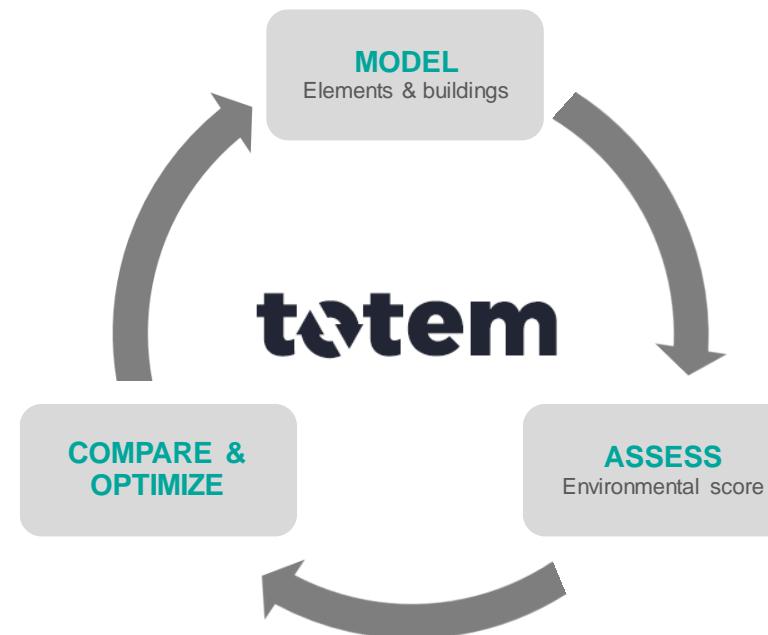
VloerOpVolGrond04 30.17 mPt/m² | 0.47 m U 0.2 W/m²K > 60 Jaren

Isolatie - op de werf ingeblazen Isolatie - in fabriek gemaakt Isolerende dekvloer

OVERZICHT

PRAKTISCHE VOORSTELLING VAN DE TOOL

- STARTPAGINA EN AANMELDEN
- BIBLIOTHEEK
- MODELLEREN
 - MODELLEER EEN ELEMENT
 - MODELLEER EEN GEBOUW
- EVALUEREN
- VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN

MODELLEER EEN GEBOUW

Welkom Jona Van Steenkiste

Bibliotheek

Help

Afmelden

Home > Project TOTEM opleiding' > Geometrie

TOTEM opleiding

Geometrie

- Gebouw 1
 - Vloer (1)
 - Wand (2)
 - Dak (1)
 - Opening (1)
 - Elementen buiten het gebouw
 - Structureel element (0)
- Gebouw 2
- Gebouw 3

Element types

- Vloer (1)
- Wand (2)
- Dak (1)
- Opening (1)
- Elementen buiten het gebouw
- Structureel element (0)

Rapporten

Gebouwen

VOEG NIEUW GEBOUW TOE

KIES GEBOUW UIT BIBLIOTHEEK

IMPORTEER GEBOUW UIT EEN IFC, EXCEL OF CSV BESTAND

Naam
Gebouw 1
Gebouw 2
Gebouw 3

Voeg nieuw gebouw toe

Naam gebouw *

Gebouw 1

Klant

Adres

(Gepland) bouwjaar

Bruto vloeroppervlakte * m²

Ventilatieverliezen meerekenen?

Aantal gebruikers

Commentaar

Nieuw gebouw

Renovatie

Aantal verdiepingen (incl. gelijkvloers)

m²

Verwarmd volume

m³

- Functie/Typologie
- Residentieel
 - Kantoorfunctie
 - Industriefunctie
 - Retail
 - Onderwijs
 - Gezondheidszorg
 - Recreatief

ANNULEER

CREËER

TOP ^

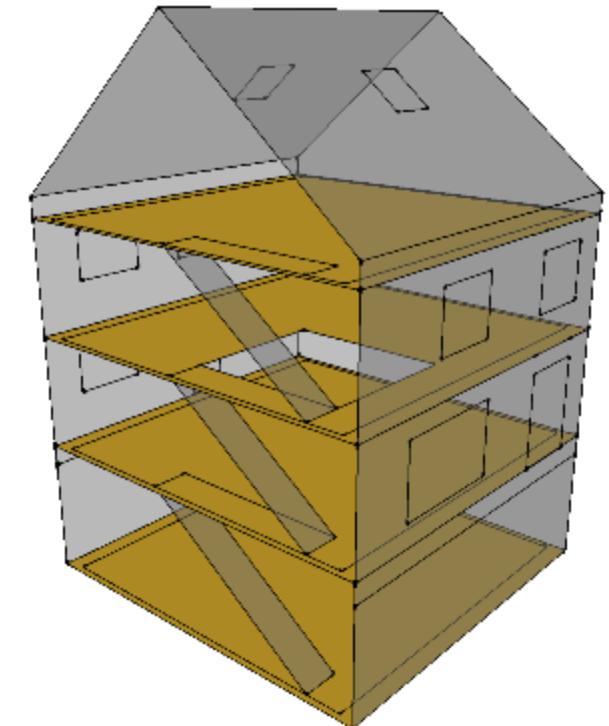
BRUTO VLOEROPPERVLAKTE

→ Hoe berekenen?

- Som van de vloeroppervlakken van elk niveau in het gebouw, gemeten tussen de buitenzijden van de buitenmuren.
 - **Verwarmde en onverwarmde ruimtes** (kelders, garage, zolder, werkplaats ...)
 - Ruimtes met een minimale vrije hoogte van 2,20m
 - Inclusief trappen, liften, technische schachten en vloeropeningen $\leq 4 \text{ m}^2$

→ Nut?

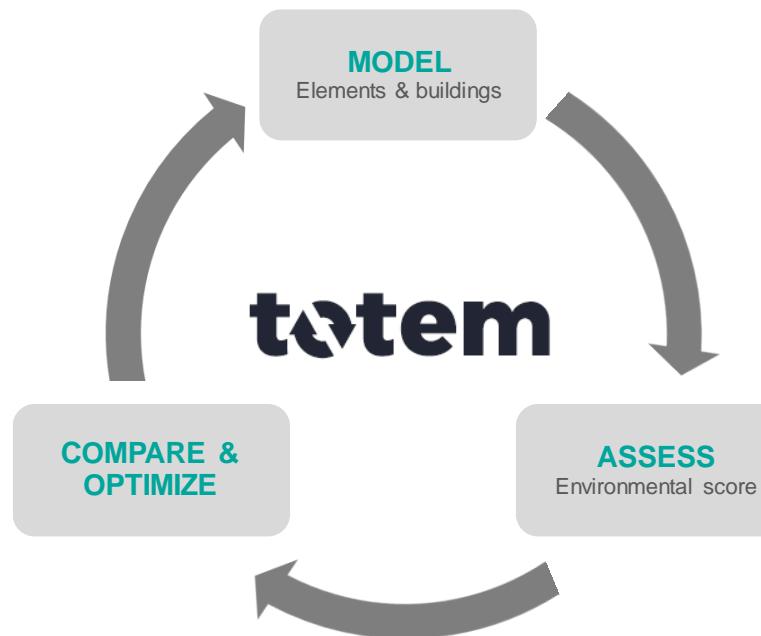
- Referentieoppervlak voor alle resultaten op gebouwniveau.

OVERZICHT

PRAKTISCHE VOORSTELLING VAN DE TOOL

- STARTPAGINA EN AANMELDEN
- BIBLIOTHEEK
- MODELLEREN
- EVALUEREN
 - EVALUEER EEN ELEMENT
 - EVALUEER EEN GEBOUW
- VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN

EVALUEER EEN ELEMENT

Wijzig Element Type Buitenwand10

Naam:	Buitenwand10
Omschrijving:	Keramische gevelsteen, rotswol 22, holle betonblok 14, gips
Categorie:	Buitenwand
Eenheid (FE):	Oppervlakte (m ²)
BB/sfb referentie:	(21)+
Levensduur element:	≥ 60 jaar
Milieuscore:	12.63 mPt/FE
U-waarde:	0.15 W/m ² K

+ Voeg component toe

Component(en)

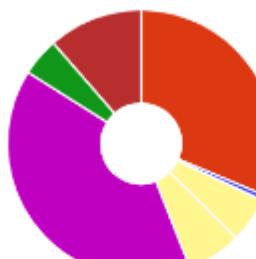
EXT	Wand - buitenafwerking Bekleding	
C1	Stenen Keramisch (188x88x48 mm) Gelegd in cementmortel	Nieuw
	1.088 m	λ: 1.27 W/mK
		≥ 60 jaar
C2	Wand - buitenafwerking Luchtspouw	Nieuw
	Vormloos Luchtlag - niet geventreerd (30 mm) 25 ≤ t < 300 mm	10.05 m
		≥ 60 jaar
C3	Wand - buitenafwerking Infrastructuur	Nieuw
	Spouwhaken Staal (210 mm - Ø 4 mm - 4 haken per m ²) Voor spouwmuur	
		≥ 60 jaar
C4	Wand - buitenafwerking Infrastructuur	Nieuw
	Isolatieclips PVC Voor spouwmuur	
		≥ 60 jaar
C5	Wand - buitenafwerking Thermische isolatie	Nieuw
	Deken Rotswol (100 mm) Voor spouwmuur Haken en clips toe te voegen	10.1 m
		λ: 0.036 W/mK
		≥ 60 jaar
C6	Wand - buitenafwerking Thermische isolatie	Nieuw
	Deken Rotswol (120 mm) Voor spouwmuur Haken en clips toe te voegen	10.12 m
		λ: 0.036 W/mK
		≥ 60 jaar
C7	Buitwand - dragend Primair deel	Nieuw
	Holle blokken Beton (290x140x190 mm) Gelegd in cementmortel	10.14 m
		≥ 60 jaar
C8	Wand - binnenaafwerking Bekleding	Nieuw
	Dikke coating Gipspleister (12 mm)	0.012 m
		λ: 0.52 W/mK
		≥ 40 jaar
C9	Wand - binnenaafwerking Behandeling van de bekleding	Nieuw
	Filmcoating Acrylverf Op gipspleister	0.000105 m
		≥ 10 jaar
Totaal	1.0490105 m	U: 0.15 W/m ² K

Milieuscore

Deze grafiek toont de score van je element in vergelijking met andere elementen van dezelfde categorie die beschikbaar zijn in de bibliotheek. Voorgedefinieerde elementen zijn aangeduid met een x, gebruikte elementen (indien die er zijn) zijn aangegeven met een bolletje. Let wel op: het één-op-één vergelijken van elementen heeft enkel zin als ook andere eigenschappen (zoals bijvoorbeeld de U-waarde) hetzelfde zijn.

GEDETALLEERDE RESULTATEN

Impact per component

Component	Procentueel Impact
C1	31%
C2	0%
C3	1%
C4	0%
C5	5%
C6	7%
C7	40%
C8	5%
C9	11%

Disclaimer:

- In de huidige versie worden de verschillende milieu-impactcategorieën genormaliseerd en gewogen tot één score (zie de gedetailleerde resultaten voor meer details).
- De huidige versie van TOTEM houdt rekening met de gerecycleerde inhoud (recycled content) van grondstoffen; daarentegen worden de netto voordelen en effecten van toekomstig hergebruik, energietrouwining en recyclingpotentieel voorbij de huidige gebouwlevenscyclus nog niet meegerekend, maar deze zullen in een latere versie van TOTEM wel opgenomen worden. Hergebruik van componenten of gebouwelementen kan op de lange termijn leiden tot een significante vermindering van de milieu-impact.
- Om een goede vergelijking te maken tussen verschillende gebouwoplossingen is het belangrijk om oplossingen te vergelijken met

EVALUEER EEN ELEMENT

Buitenvand10

CREËER RAPPORT

- ▷ Vergelijking met andere elementen
- ▷ Impact per component
- ▷ Energie vs. Materialen impact
- ▷ Impact per levenscyclusfase
- ▷ Impact per indicator
- ▷ Impact per status
- ▷ Verbindingen en omkeerbaarheid

Disclaimer:

- In de huidige versie worden de verschillende milieu-impactcategorieën genormaliseerd en gewogen tot één score (zie de gedetailleerde resultaten voor meer details).
- De huidige versie van TOTEM houdt rekening met de gerecycleerde inhoud (recycled content) van grondstoffen; daarentegen worden de netto voordelen en effecten van toekomstig hergebruik, energieertugwinning en recyclingpotentieel voorbij de huidige gebouwlevenscyclus nog niet meegerekend, maar deze zullen in een latere versie van TOTEM wel opgenomen worden. Hergebruik van componenten of gebouwelementen kan op de lange termijn leiden tot een significante vermindering van de milieu-impact.
- Om een goede vergelijking te maken tussen verschillende gebouwoplossingen, is het belangrijk om oplossingen te vergelijken met vergelijkbare technische prestaties wat betreft U-waarde, akoestische prestaties, brandwerendheid, enzovoort.

EVALUEER EEN ELEMENT

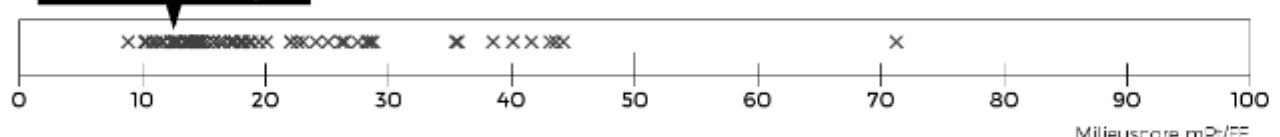
Buitenvand10 X

[CREËER RAPPORT](#)

◀ Vergelijking met andere elementen

Deze grafiek vergelijkt de impact van jouw element met andere elementen uit dezelfde elementsubcategorie in de bibliotheek (X is voor voorgedefinieerde elementen, * wordt gebruikt voor gebruikerelementen).

Resultaat = 13 mPt/FE

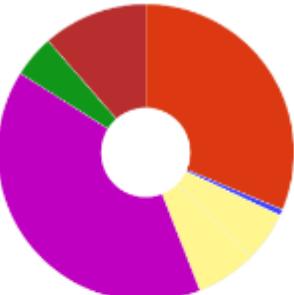

Milieuscore mPt/FE

◀ Impact per component

Deze grafiek geeft de relatieve impact per component voor 1 specifiek element weer. De impactwaarden worden uitsluitend uitgedrukt in relatieve cijfers. Deze visuele weergave kan de gebruiker helpen om te beslissen welke component eerst aan te pakken.

Buitenvand10

- 31%: C1 Steenen | Keramisch (180x80x40 mm) | Gelegd in cementmortel
- 0%: C2 Vormloos | Luchtlag - niet gevanteerd (30 mm) | 25 < t < 300 mm
- 1%: C3 Spouwhaken | Staal (210 mm - Ø 4 mm - 4 haken per m²) | Voor spouwmuur
- 0%: C4 Isolatieclips | PVC | Voor spouwmuur
- 5%: C5 Dekken | Rotswel (100 mm) | Voor spouwmuur | Haken en clips toe te voegen
- 7%: C6 Dekken | Rotswel (120 mm) | Voor spouwmuur | Haken en clips toe te voegen
- 40%: C7 Hole blokken | Beton (290x140x190 mm) | Gelegd in cementmortel
- 5%: C8 Dikke coating | Gipspleister (1,2 mm)
- 11%: C9 Filmcoating | Acrylverf | Op gipspleister

▶ Energie vs. Materialen impact

▶ Impact per levenscyclusfase

▶ Impact per indicator

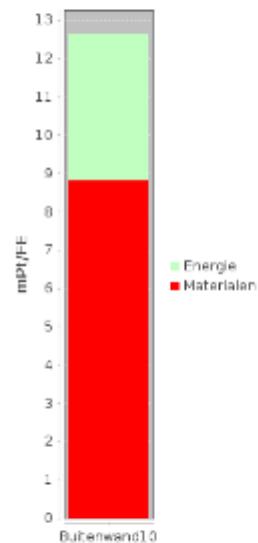
EVALUEER EEN ELEMENT

Buitenwand10

CREËER RAPPORT

- ▷ Vergelijking met andere elementen
- ▷ Impact per component
- ◀ **Energie vs. Materialen impact**

Aan de hand van deze grafiek en tabel kan de gebruiker het relatieve belang van de componenten/materialen- en energie-impact voor het element beoordelen. De impact wordt uitgedrukt in millipunten per functionele eenheid (m^2 , m stuk) van het element. De energie-impact van een element wordt berekend als het operationele energieverbruik voor verwarming ten gevolge van transmissieverliezen.

Kopiëren naar
klembord

- ▷ Impact per levenscyclusfase

EVALUEER EEN ELEMENT

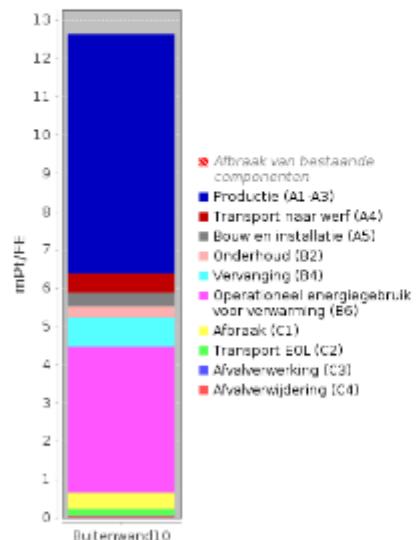
Buitenwand10

CREËER RAPPORT

- ▷ Vergelijking met andere elementen
- ▷ Impact per component
- ▷ Energie vs. Materialen impact

▷ Impact per levenscyclusfase

Deze grafiek geeft de impact van de elementen weer per levenscyclusfase. Deze evaluatie toont aan of de componenten in het element een relevante impact veroorzaken bij hun productie, constructie, gebruik of op het einde van de levensduur. Aan de hand hiervan kan de gebruiker een specifieke levenscyclusfase aanpakken.

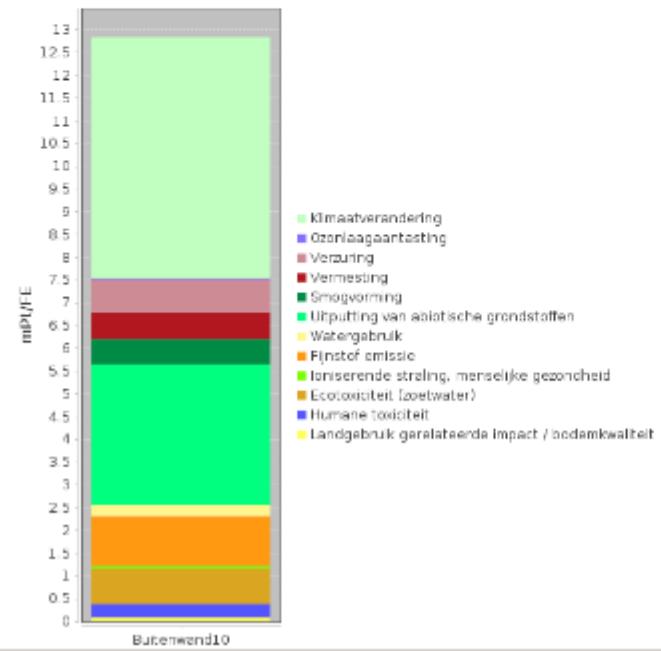
- ▷ Impact per indicator

EVALUEER EEN ELEMENT

Buitenvand10

- ▷ Vergelijking met andere elementen
- ▷ Impact per component
- ▷ Energie vs. Materialen impact
- ▷ Impact per levenscyclusfase
- ▷ Impact per indicator**

Dit grafiek geeft de impact van alle componenten in het element per individuele indicator visueel weer. Dit verstrekt informatie over de specifieke milieuspecten die het meest beïnvloed worden door de componentenkeuze.

Levenscyclusfase
Alle levenscyclusfasen

EXPORTEER ALLE LEVENSCYCLUSFASEN

Filter op
levenscyclusfase

Exporteer naar Excel of
naar klembord

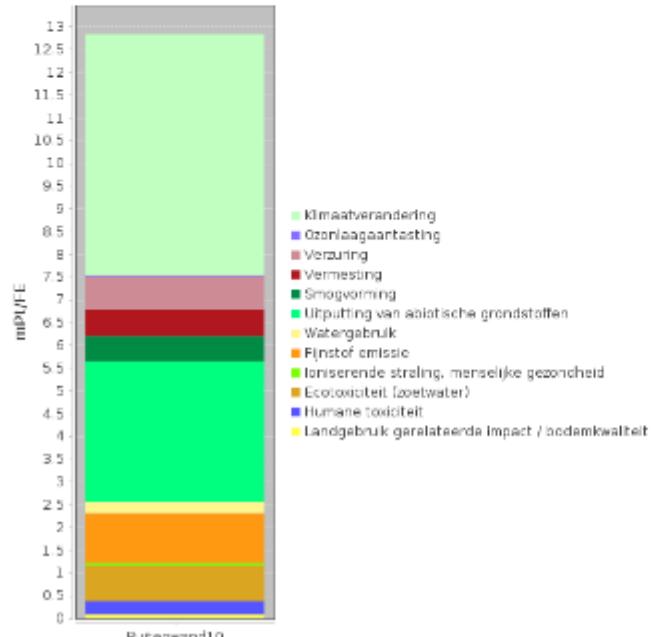
	Impact indicator	Impact waarde (per FEI)	Eenheid	Aggregatiefactor	Milieu impactindicatoren	
					mPt/FE	%
	Klimaatverandering	201	kg CO2 eq.	0.026	mPt/kg CO2 eq	5.2
	Klimaatverandering - fossiel	197	kg CO2 eq.	0.026	mPt/kg CO2 eq	5.1
	Klimaatverandering - biogen	0.91	kg CO2 eq.	0.026	mPt/kg CO2 eq	0.024
	Klimaatverandering - landgebruik en verandering in landgebruik	2.3	kg CO2 eq.	0.026	mPt/kg CO2 eq	0.058
	Ozonlaagvermindering	0.000022	kg CFC 11 eq.	1176	mPt/kg CFC11 eq	0.026
	Verzuring	0.64	mol H+ eq.	1.1	mPt/mol H+ eq	0.71
	Vermesting					4.5%
	Vermesting zoetwater	0.0028	kg P eq.	17	mPt/kg P eq	0.05
	Vermesting zoutwater	0.15	kg N eq.	15	mPt/kg N eq	0.2
	Vermesting land	15	mol N eq.	0.21	mPt/mol N eq	0.32
	Smogvorming	0.47	kg NMVOC eq.	1.2	mPt/kg NMVOC eq	0.55
	Uitputting van abiotische grondstoffen					24%
	Uitputting van abiotische grondstoffen mineralen en metalen	0.00017	kg Sb eq.	1186	mPt/kg Sb eq	0.21
	Uitputting van abiotische grondstoffen fossiele brandstoffen	2210	MJ net calorific value	0.0013	mPt/MJ	2.8

EVALUEER EEN ELEMENT

Buitenvand10

- ▷ Vergelijking met andere elementen
- ▷ Impact per component
- ▷ Energie vs. Materialen impact
- ▷ Impact per levenscyclusfase
- ◀ Impact per indicator

Dit grafiek geeft de impact van alle componenten in het element per individuele indicator visueel weer. Dit verstrekt informatie over de specifieke milieuspecten die het meest beïnvloed worden door de componentenkeuze.

	Ecotoxiciteit (zoetwater)	1704	CTUh	0.00045	mPt/CTUh	0.77	61%
	Humane toxiciteit					0.29	23%
	Humane toxiciteit, carcinogenen	0.00000014	CTUh	1260385	mPt/CTUh	0.17	14%
	Humane toxiciteit, non-carcinogenen	0.0000015	CTUh	80114	mPt/CTUh	0.12	93%
	Landgebruik gerelateerde Impact / bodemkwaliteit	923	dimensionless	0.000097	mPt/Pc	0.089	0.71%
	Totaal					13	100%

Toon de bijkomende milieuinformatie

Indicatoren gerelateerd aan het grondstofgebruik		
Indicator	Waarde (per PE)	Einheit
Totaal gebruik van primaire energie	2600	MJ, net calorific value
Totaal gebruik van hernieuwbare primaire energie	116	MJ, net calorific value
Totaal gebruik van niet-hernieuwbare primaire energie	2484	MJ, net calorific value

Informatie over het biogene koolstofgehalte		
Rijpmaat koolstofgehalte	Massa voor EU	Einheit

Aanvullende parameters die het opgesplitst gebruik van energie beschrijven: hernieuwbare en niet-hernieuwbare primaire energie

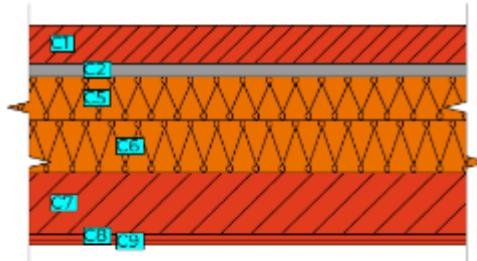
EVALUEER EEN ELEMENT

Buitenwand10

Verbindingen en omkeerbaarheid

De visualisatie en de bijbehorende tabel geven de samenstelling en het potentieel van de omkeerbaarheid van de verbindingen van de verschillende componenten in het element weer.

- Rood: Niet omkeerbare verbindingen
- Oranje: Omkeerbare verbindingen met niet herstelbare schade
- Geel: Omkeerbare verbindingen met lichte herstelbare schade
- Groen: Omkeerbare verbindingen
- Grijs: Omkeerbare verbindingen niet van toepassing of afhankelijk van de toegepaste constructiemethode

Element type Buitenwand10

Categorie: Buitenwand

Milieuscore: 13mPt/FE

Dikte: 0.49m

Referentie: (21)+

U-waarde: 0.15W/m²K

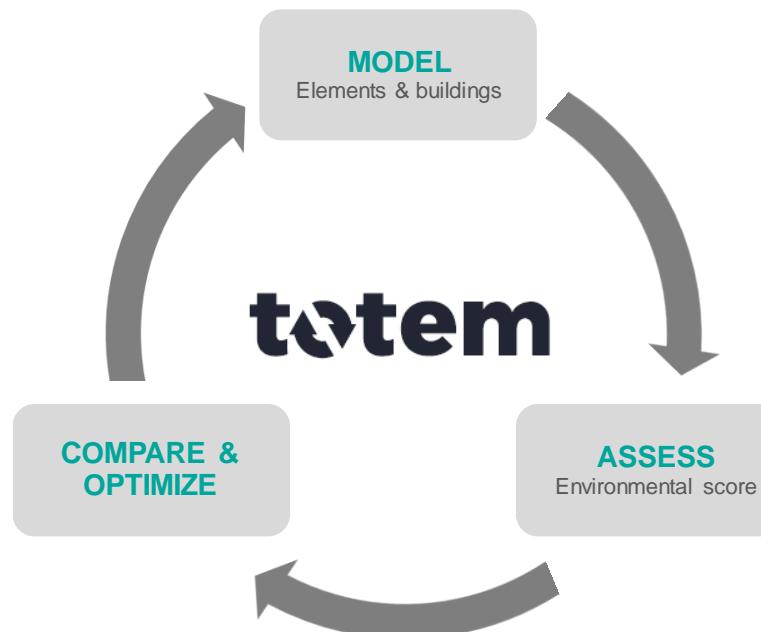
	Component(en)	
C1	Wand - buitenafwerking Bekleding Stenen Keramisch (188x88x48 mm) Gelegd in cementmortel Nieuw └ 0.088 m	λ 1.3 W/mK ☒ ≥ 60 jaar
C2	Wand - buitenafwerking Luchtpoort Vormloos Luchtlag - niet geventileerd (30 mm) 25 ≤ t < 300 mm Nieuw └ 0.03 m	☒ ≥ 60 jaar
C3	Wand - buitenafwerking Infrastructuur Spouwhaken Staal (210 mm - Ø 4 mm - 4 haken per m ²) Voor spouwmuur Nieuw	☒ ≥ 60 jaar
C4	Wand - buitenafwerking Infrastructuur Isolatieclips PVC Voor spouwmuur Nieuw	☒ ≥ 60 jaar
C5	Wand - buitenafwerking Thermische Isolatie Deken Potsol (100 mm) Voor spouwmuur Haken en clips toe te voegen	

OVERZICHT

PRAKTISCHE VOORSTELLING VAN DE TOOL

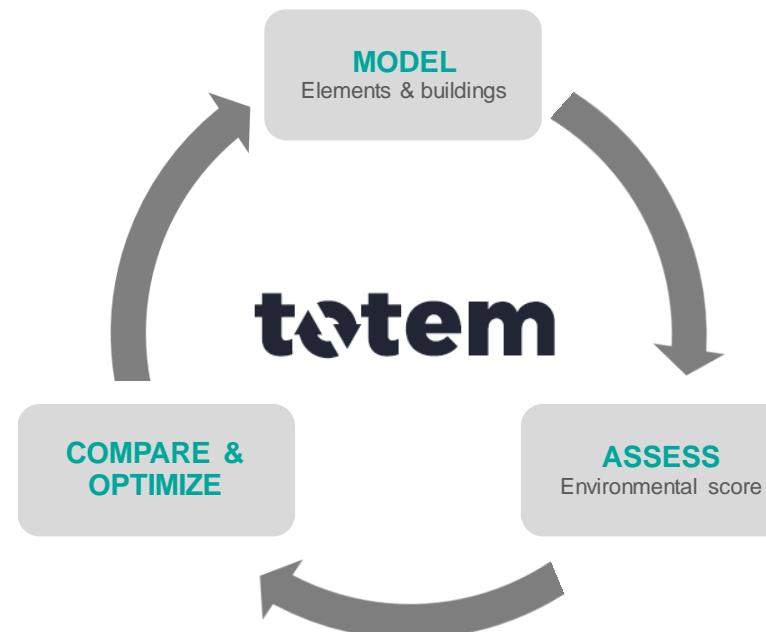
- STARTPAGINA EN AANMELDEN
- BIBLIOTHEEK
- MODELLEREN
- **EVALUEREN**
 - EVALUEER EEN ELEMENT
 - EVALUEER EEN GEBOUW
- VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN

OVERZICHT

PRAKTISCHE VOORSTELLING VAN DE TOOL

- STARTPAGINA EN AANmelden
- BIBLIOTHEEK
- MODELLEREN
- EVALUEREN
- VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN

VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN

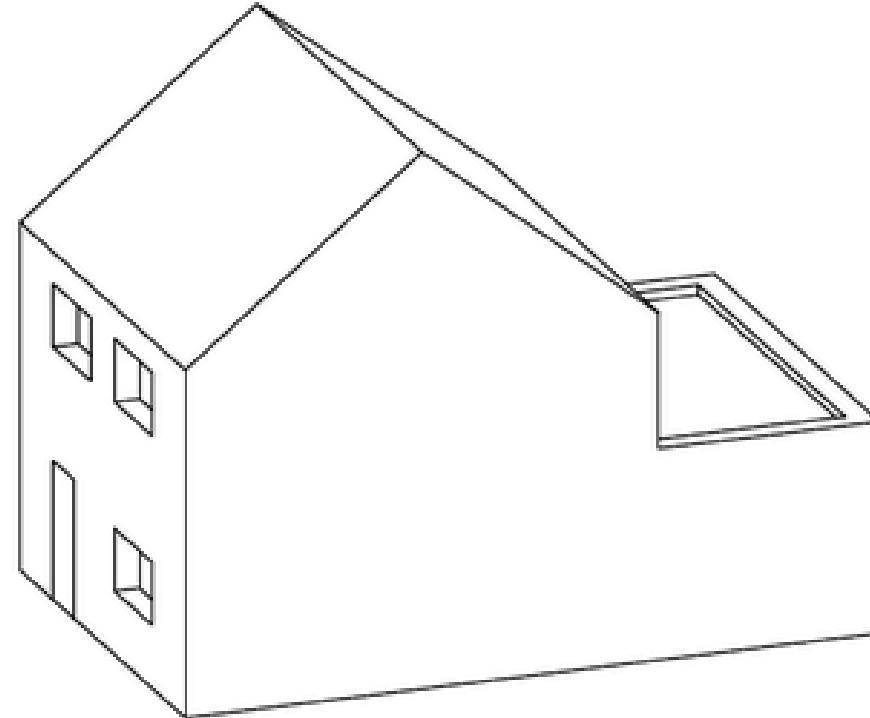
= De milieu-impact van een project verminderen (- ≥ 20%)

- Voorontwerp
 - Afbraak en heropbouw, of renovatie?
 - Type constructiesysteem / aard van materialen
 - Energetische prestaties, volumetrie
- Uitvoeringsdossier
 - Keuze van niveau van energetische performantie: isolatiewaarde (in de toekomst: ook de keuze van technieken)
 - Materiaalkeuzes en bevestigingsmethodes die nog niet werden vastgelegd in het voorontwerp
- (!) Vergelijken met ‘andere’ gelijkaardige prestaties
 - Brandwerendheid, stabiliteit
 - Benodigde ruimte, bebouwde oppervlakte

VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN - VOORBEELD

Context:

- Eengezinswoning
- 3 gevels
- 2 verdiepingen
- Bruto vloeroppervlakte van 125,5m²
- Constructiejaar 1960
- Niet geïsoleerd

Vragen:

- ➔ **Energetische renovatie (ingrijpend) of nieuwbouw?**
- ➔ Wat is het verschil in milieu-impact?

VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN - VOORBEELD

Focus op 1 element: Buitenmuur

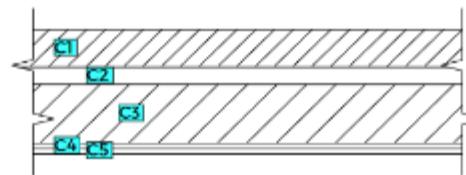
Modifier le type d'élément Exist_Cavity wall

Nom:	Exist_Cavity wall
Description:	Clay facing brick, air cavity, hollow block 14, gypsum
Catégorie:	Mur extérieur
Unité fonctionnelle (UF):	Surface (m ²)
Référence BB/sfb:	(21)†
Durée de vie élément:	≥ 60 ans
Score environnemental:	34.93 mPt/UF Valeur U: 1.34 W/m ² K

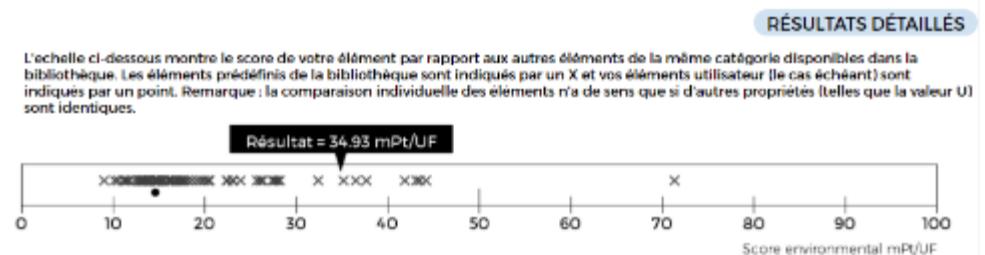
+ Ajouter composant

Composant(s)

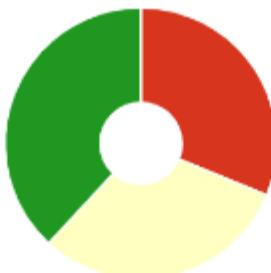
EXT	INT	Composant	Description	Longueur	λ	Vieillissement
		C1	Mur - finition extérieure Revêtement Briques Terre cuite (188x88x48 mm) Posé sur mortier de ciment Existant	0.088 m	1.33 W/mK	≥ 60 ans
		C2	Mur - finition extérieure Larme d'air Sans forme Couche d'air - non ventilée (40 mm) 25 ≤ t < 300 mm Nouveau	0.04 m		≥ 60 ans
		C3	Mur extérieur - porteur Partie primaire Briques creuses Terre cuite (288x138x138 mm) Posé sur mortier de ciment Existant	0.138 m	0.443 W/mK	≥ 60 ans
		C4	Mur - finition intérieure Revêtement Enduit épais Plâtre (10 mm) Nouveau	0.01 m	0.52 W/mK	≤ 40 ans
INT		C5	Mur - finition intérieure Traitement du revêtement Films Peinture acrylique Sur enduit en plâtre Nouveau	0 m		≤ 10 ans
		Total		0.276 m	U 1.34 W/m ² K	

Score environnemental

Impact par composant

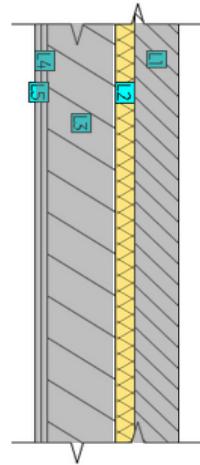

- C1: 31%
- C2: 0%
- C3: 31%
- C4: 38%
- C5: 0%

VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN - VOORBEELD

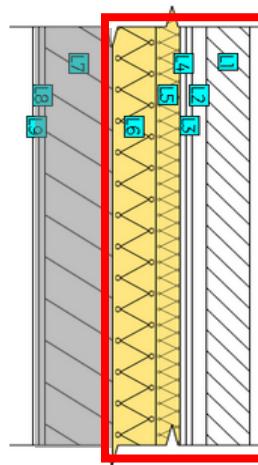
Focus op 1 element: Buitemuur → 5 scenario's

1. Lichte renovatie

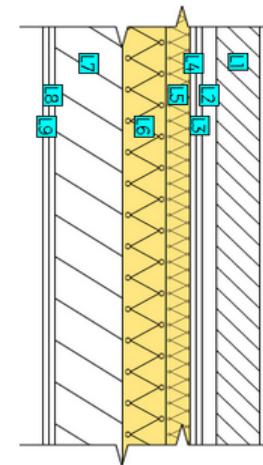
Bestaande spouwmuur met
nieuwe isolatie (4cm PUR)

2. Zware renovatie

Afbraak van de **bestaande** gevelsteen en
toevoeging van een **nieuwe** isolatie (14cm
PUR) + nieuwe gevelsteen

3. Herbouw (nieuw)

Nieuwe spouwmuur met
14cm PUR-isolatie

4. Zware renovatie + hergebruik ex-situ van de gevelsteen

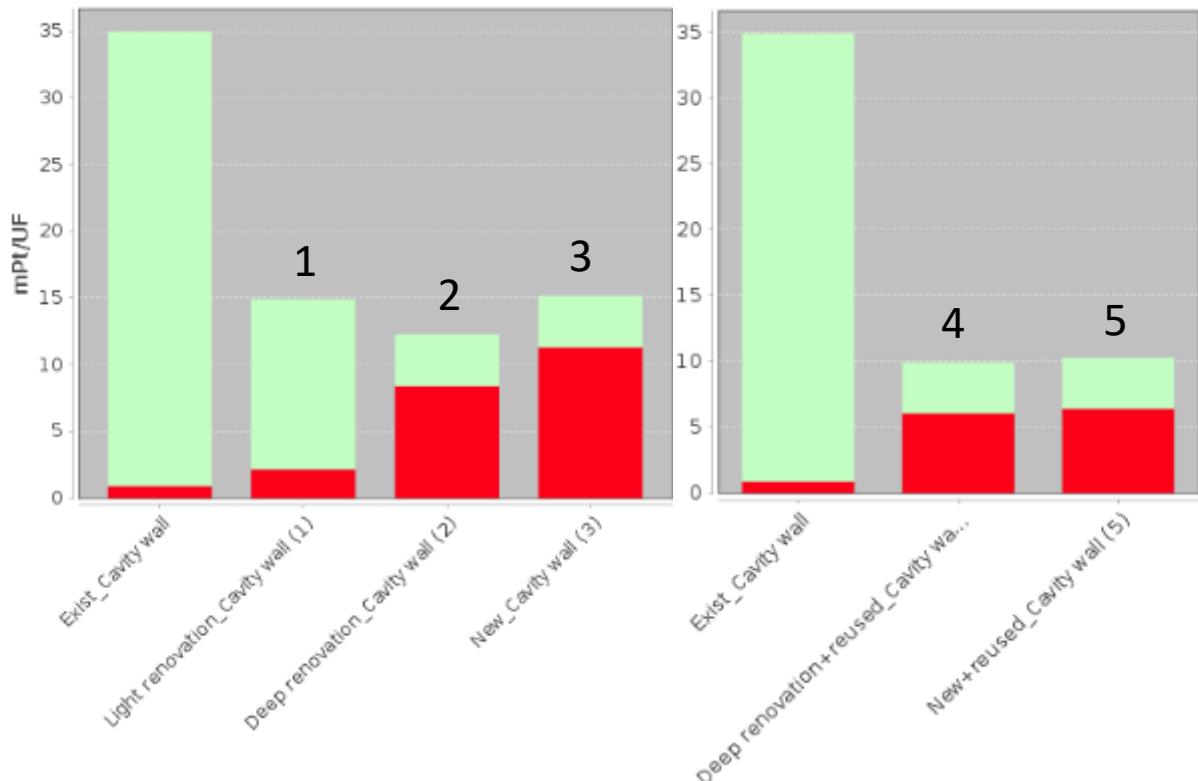
5. Herbouw + hergebruik ex-situ van de gevelsteen en dragend binnenspouwblad

Dezelfde vergelijking uitvoeren voor alle andere elementen van het gebouw

VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN - VOORBEELD

Dit is een illustratief voorbeeld en mag niet veralgemeend worden!

Focus op 1 element: Buitenmuur → 5 scenario's → Vergelijking op elementniveau

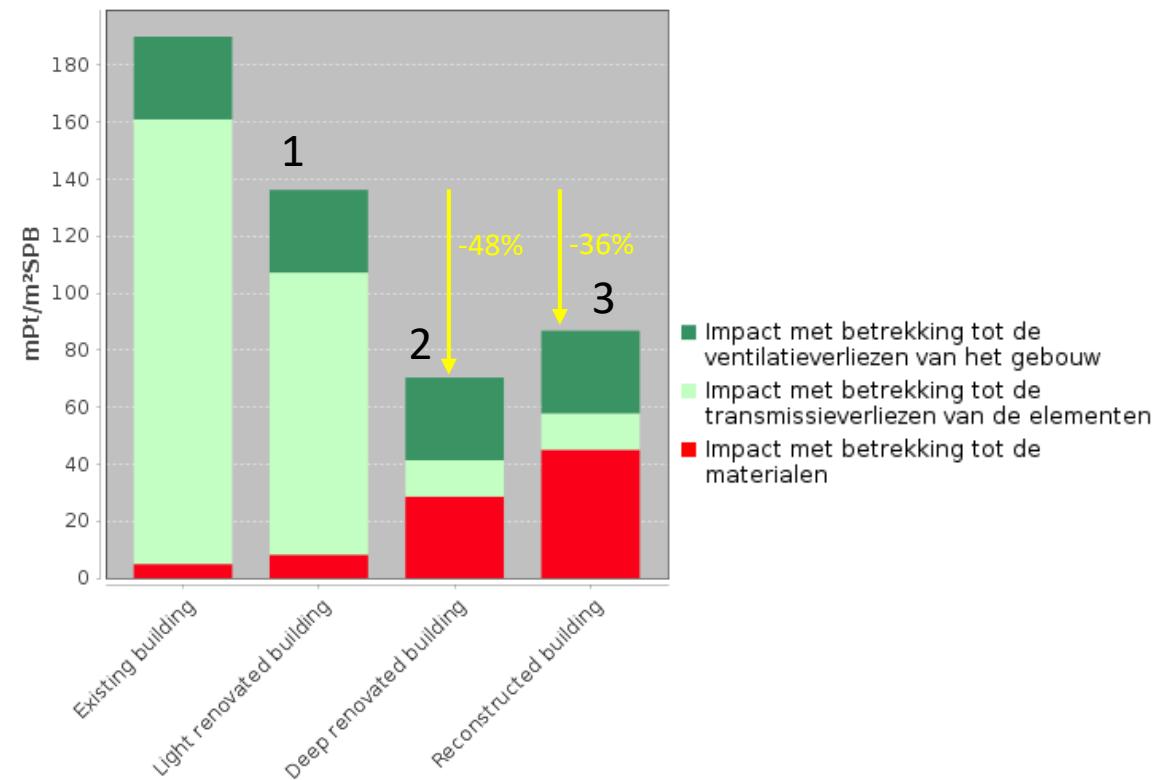
- ✓ “Energie-impact” (groen) vermindert wanneer isolatie wordt toegevoegd.
- ✓ “Materiaal-impact” (rood) vermeerdert wanneer nieuw materiaal wordt toegevoegd.
- ✓ Ondanks de toevoeging van nieuwe materialen neemt de totale impact af (door aanzienlijke afname energie-impact).
- ✓ **Scenario's met hergebruik (4 en 5)** zijn het meest interessant! Maar het moet natuurlijk realiseerbaar zijn!
- ✓ Hergebruik:
 - ✓ Scenario 4 scoort 19% lager dan scenario 2
 - ✓ Scenario 5 scoort 32% lager dan scenario 3

VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN - VOORBEELD

Dit is een illustratief voorbeeld en mag niet veralgemeend worden!

Vergelijking op gebouwniveau

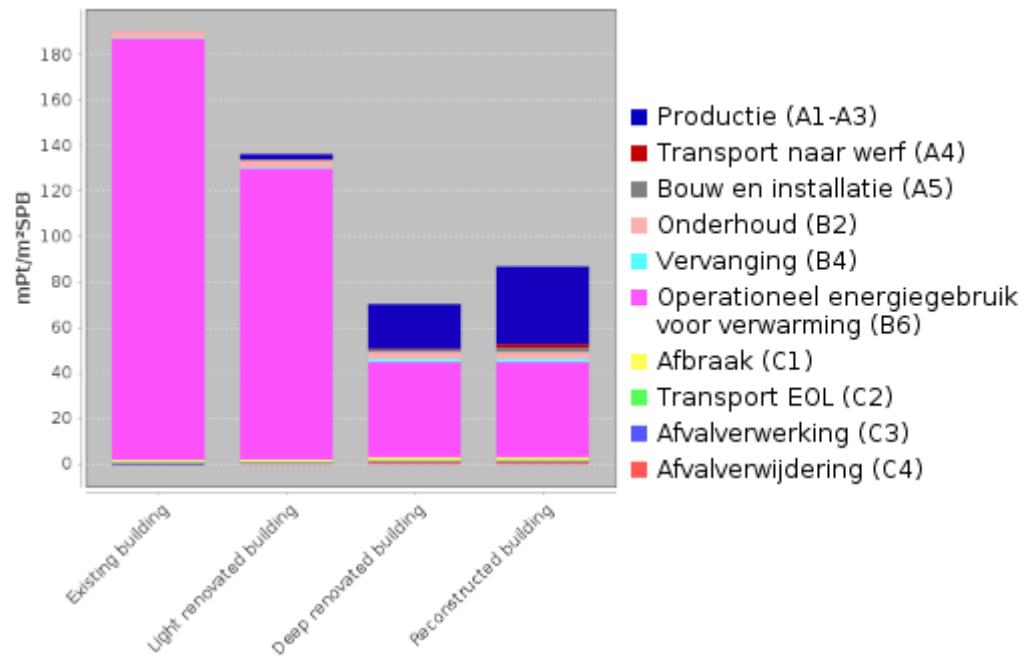
- ✓ “Energie-impact” (groen) vermindert wanneer isolatie wordt toegevoegd.
- ✓ “Materiaal-impact” (rood) vermeerdert wanneer nieuw materiaal wordt toegevoegd.
- ✓ Ondanks de toevoeging van nieuwe materialen neemt de totale impact af (door aanzienlijke afname energie-impact).
 - Totale impactreductie van +/- 60% mogelijk ten opzichte van de bestaande situatie
 - Verdere impactreductie is mogelijk door de keuze van de materialen.

VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN - VOORBEELD

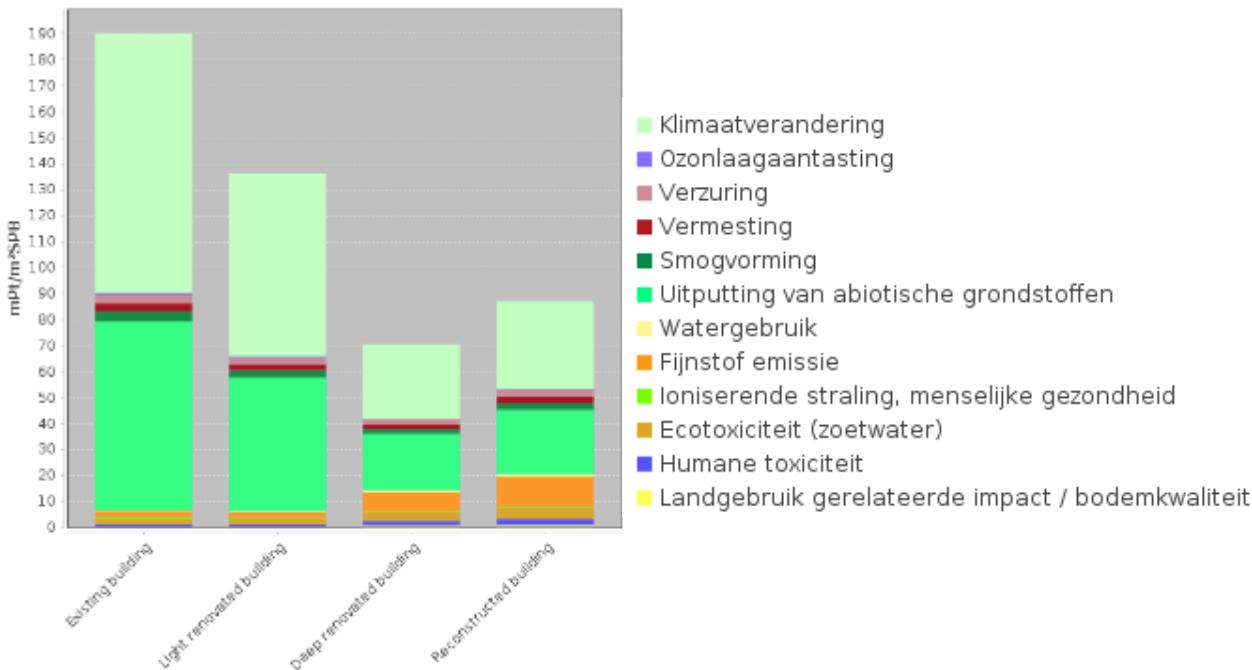
Dit is een illustratief voorbeeld en mag niet veralgemeend worden!

Vergelijking op gebouwniveau

Impact per levenscyclusfase:

Impact per milieu-indicator:

Belangrijkste bijdragen: **energieverbruik en opwarming van de aarde**

VERGELIJKEN EN OPTIMALISEREN - VOORBEELD

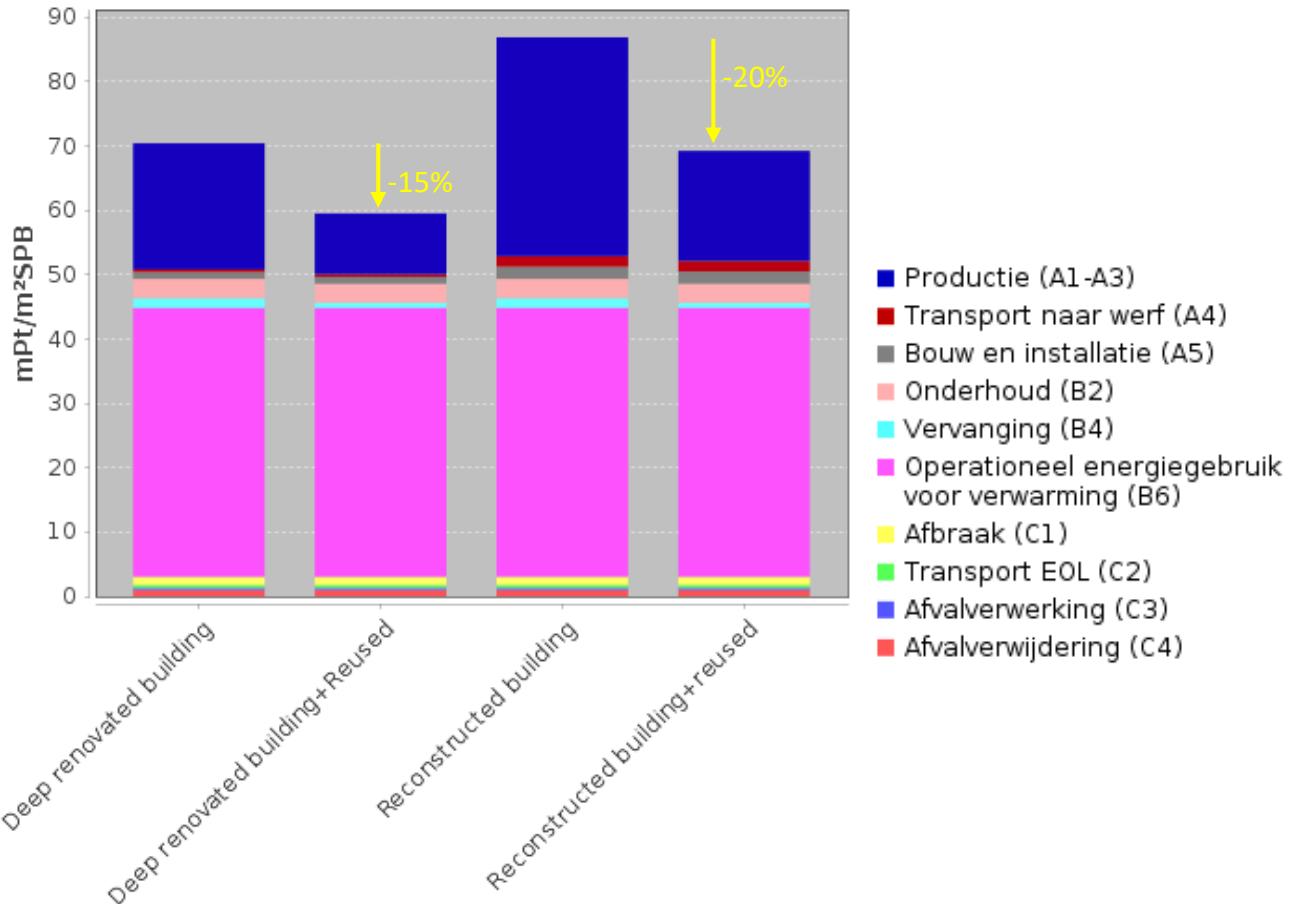
Dit is een illustratief voorbeeld en mag niet veralgemeend worden!

Vergelijking op gebouwniveau

✓ Het gebruik van **hergebruikte materialen** leidt tot een aanzienlijke vermindering van de milieueffecten (> productie vermeden).

✓ **Hergebruikte materialen** in het voorbeeld:

- Gevelsteen
- Tegels
- Keramische tegels (vloer)
- Profielen (ramen en buitendeuren)

EXTRA INFORMATIE

Welkom Jona Van Steenkiste

FAQ

FAQ Over Totem Help Afmelden

Heeft u vragen over Totem?

- Veelgestelde vragen kan u raadplegen [via deze pagina](#) ←
- Voor vragen of bijkomende informatie, neem contact op [via deze pagina](#) ← Helpdesk

TUTOTEM

TOTEM introductie (lang)

TOTEM introductie (kort)

TOTEM voorschrijven in overheidsopdrachten: 4_stappenplan van de gids

TOTEM voorschrijven in overheidsopdrachten: 1_intro

TOTEM voorschrijven in overheidsopdrachten: 2_context van de gids

FAQ - gebruik van de TOTEM-tool

totem

versie 2.3 - Update juli 2023

Inhoud
Algemeen
1. Wat is het doel van de TOTEM tool?
2. Welke soorten de arbeidsmarkten zijn getoetst?
3. Wie kan TOTEM gebruiken?
4. Welke werken kunnen in TOTEM getoetst?
5. Is een studie voor een project kans in TOTEM getoetst?
6. Waar vindt de TOTEM tool?
Hulpbronnen en bibliotheken
7. Met welke hulpbronnen kan ik de TOTEM tool gebruiken?
8. Welke browser moet ik gebruiken?
9. Dient er enige voorbereiding voor de computer?
Bibliotheken
10. Waarvoor dient de bibliothek?
11. Hoe is de bibliothek ingedeeld?
12. Hoe sta ik gebouwd op in de bibliothek?
13. Hoe sta ik een elementtype op in de bibliothek?
14. Hoe integreer ik een elementtype uit de bibliothek in een gebouw?
15. Hoe integreer ik een component in de bibliothek in een element?
16. Kans in een component toevoegen aan de bibliothek?
17. Hoe worden de 'componenten' in de TOTEM-bibliothek gedefinieerd?
18. Kan ik materiaal en bewerkingen integreer in de componenten in de bibliothek?
19. Welke types materialen kunnen voorkomen in een component?

VOORSCHRIJVEN

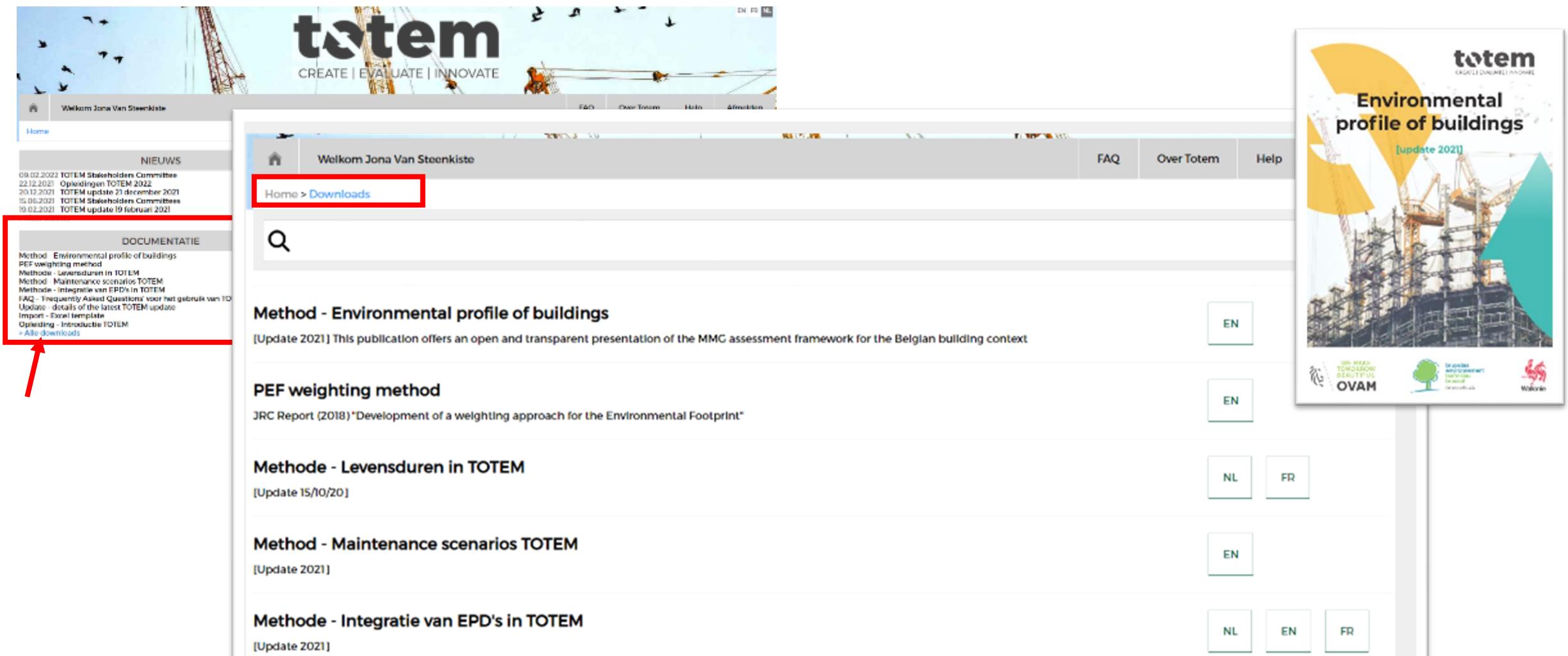

INHOUD

1	Inleiding.....
1.1	Waarom TOTEM tot stand kwam
1.2	Gebaseerd op vijf proefprojecten
1.3	Ruimere visie
2	Achtergrond TOTEM en type aanbestedingen
2.1	Milieuprestaties van materiaalgebruik en TOTEM
2.2	Circulariteit en TOTEM
2.3	Type aanbestedingen
3	Tien overwegingen.....
4	Stappenplan
Stap 1.	Bepaal de context van de opdracht
Stap 2.	Werk de voorschriften uit
Stap 3.	Publiceer en gun de aanbesteding
Stap 4.	Volg de resultaten op
Stap 5.	Trek lessen uit het project
5	Strategieën voor het voorschrijven van TOTEM
5.1	TOTEM-expertise als selectie criterium
5.2	Berekenen van de milieuprestatie
5.3	Aantonen van een optimalisatie van de milieuprestatie
5.4	Milieuprestatie als eis
5.5	Milieuprestatie als onderdeel van de gunningscriteria
6	Algemeen kader voor de milieuprestatieberekening
7	Bibliografie
8	Annex A: Proefprojecten betrokken bij studie.....
9	Annex B: Voorbeeld "TOTEM Light"

Bron: <https://www.ovam.be/materiaalprestatie-gebouwen-0>

EXTRA INFORMATIE

The screenshot shows the TOTEM website's 'Downloads' page. A red box highlights the 'Downloads' link in the breadcrumb navigation. A red arrow points from the bottom left towards this box. The page lists several documents under the 'DOCUMENTATIE' section:

- Method - Environmental profile of buildings
- PEF weighting method
- Methode - Levensduren in TOTEM
- Method - Maintenance scenarios TOTEM
- Method - Integratie van EPD's in TOTEM
- FAQ - Frequently Asked Questions voor het gebruik van TOTEM
- Update - details of the latest TOTEM update
- Import - Excel template
- Opdracht - Introductie TOTEM
- > Alle downloads

On the right side of the page, there are language buttons for EN, FR, and NL, along with links to the 'EN', 'FR', and 'NL' versions of the document. To the right of the main content area, there is a sidebar with the TOTEM logo and the text 'Environmental profile of buildings [update 2021]'. It also features logos for 'OVAM' and 'Walonia'.

PLANNING

Verloop van de opleiding

- 13:15 – 15:30 : Module 1 – Inleiding
- 13:30 – 14:15 : Module 2 – Methodologie TOTEM
- 14:15 – 15:00 : Module 3 – TOTEM in de praktijk
- 15:00 – 15:15 : Pauze
- **15:15 – 17:00 : Atelier**

BEDANKT!

ELKE MEEX
OVAM
AFDELING AFVALSTOFFEN- & MATERIALENBELEID

MAGALI DEPROOST
SERVICE PUBLIC DE WALLONIE
DIRECTION DU DÉVELOPPEMENT DURABLE

SOPHIE BRONCHART & KASPER DENAYER
LEEFMILIEU BRUSSEL
DIVISIE ENERGIE, LUCHT, KLIMAAT & DUURZAME GEBOUWEN